

Tabela S.2.6.-04 Informacione liste za osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega

Studijski program
osnovnih primijenjenih studija

ZDRAVSTVENA NJEGA

KNJIGA PREDMETA

(predmeti su navedeni po abecednom redu, radi lakše pretrage)

Raspored predmeta po semestrima i godinama studija za studijski program osnovnih primijenjenih studija Zdravstvena njega

Napomena: U Tabelu je dodata posebna kolona za kliničku (stručnu) praksu kako bi se pokazala usklađenost sa EU Directive 2005/36 koja, između ostalog, zahtjeva određeni broj ovih časova.

Oznake korišćene u tabeli:

- ¹⁾ oznake za nastavne aktivnosti: **P** = predavanja; **V** = vježbe (kabinetske); **L** = drugi oblici nastave (individualni rad sa studentom, projektni rad, terenski rad, završni rad...); **KP** = klinička (stručna) praksa.
- ²⁾ oznake za izbornost predmeta: **OPVM** = obavezan zajednički predmet više modula; **OPM** = obavezan predmet modula; **IPVM** = izborni zajednički predmet više modula
- ³⁾ oznake za tip predmeta: **OO** = opšte-obrazovni; **S** = stručni; **SA** = stručno-aplikativni

R. br.	Šifra pred.	Naziv predmeta		Aktivna nastava			KP ¹⁾	ECTS kredit	o/izb pred. ²⁾	Tip pred. ³⁾
				P ¹⁾	V ¹⁾	L ¹⁾				
PRVA GODINA										
1	znj-01	Anatomija i fiziologija		45	15	0	0	7	OPVM	OO
2	znj-02	Osnovi zdravstvene njege		30	15	0	360	8	OPVM	SA
3	znj-03	Etika u zdravstvu		30	30	0	0	5	OPVM	OO
4	znj-04	Gerijatrija i zdravstvena njega u gerijatriji		30	30	0	210	5	OPVM	SA
5	znj-05	Osnovi informaciono-komunikacionih tehnologija		15	30	0	0	5	OPVM	SA
6	znj-izb-01	Izborni blok 1		30	30	0	0	5	IPVM	
6a	znj-izb-01-a	Vještine poslovne komunikacije		30	30	0	0	5	IPVM	SA
6b	znj-izb-01-b	Medicinski i farmaceutski otpad		30	30	0	0	5	IPVM	OO
6c	znj-izb-01-c	Specijalizovani engleski jezik 1		30	30	0	0	5	IPVM	OO
7	znj-06	Higijena sa osnovama mikrobiologije i parazitologije		30	30	0	330	5	OPVM	S
8	znj-07	Metodologija zdravstvenog obrazovanja i promocija zdravlja		15	30	0	0	5	OPVM	S
9	znj-08	Javno zdravlje		30	30	0	0	5	OPVM	OO
10	znj-09	Organizacija zdravstvene djelatnosti		15	30	0	0	5	OPVM	S
11	znj-izb-02	Izborni blok 2		30	30	0	0	5	IPVM	
11a	znj-izb-02-b	Biološki materijali i laboratorijske tehnike		30	30	0	0	5	IPVM	SA
11b	znj-izb-02-b	Biofizika sa biomehanikom		30	30	0	0	5	IPVM	SA
Ukupno časova akt. nastave i ECTS/god:				300	300	0		60		
Ukupno časova kliničke prakse/god:							900			

DRUGA GODINA										
12	znj-10	Patofiziologija		45	30	0	0	6	OPVM	S
13	znj-11	Osnovi interne medicine i zdravstvena njega internističkih pacijenata		60	45	0	360	10	OPVM	SA
14	znj-12	Osnovi ginekologije i akušerstva i zdravstvena njega pacijenata u ginekologiji i akušerstvu		30	45	0	180	8	OPVM	SA
15	znj-13	Prva pomoć		30	30	0	0	5	OPVM	SA
16	znj-izb-03	Izborni blok 3		30	30	0	0	5	IPVM	
16a	znj-izb-03-a	Menadžment ljudskih resursa u zdravstvu		30	30	0	0	5	IPVM	SA
16b	znj-izb-03-b	Sportska medicina		30	30	0	0	5	IPVM	SA
16c	znj-izb-03-d	Specijalizovani engleski jezik 2		30	30	0	0	5	IPVM	OO
17	znj-14	Zdrav stil života i sociologija zdravlja i bolesti		15	15	0	0	6	OPVM	S
18	znj-15	Osnovi pedijatrije i zdravstvena njega djece i adolescenata u pedijatriji		30	30	0	210	10	OPVM	S
19	znj-16	Dijagnostičko-terapeutski program		30	45	0	150	5	OPVM	SA
20	znj-izb-04	Izborni blok 4		30	30	0	0	5	IPVM	
20a	znj-izb-04-a	Marketing zdravstvenih ustanova		30	30	0	0	5	IPVM	SA
20b	znj-izb-04-b	Farmakologija i doziranje lijekova		30	30	0	0	5	IPVM	S
Ukupno časova akt. nastave i ECTS/god:				300	300			60		
Ukupno časova kliničke prakse/god:							900			

TREĆA GODINA										
21	znj-17	Osnovi hirurgije sa ortopedijom i zdravstvena njega hirurških pacijenata	60	45	0	360	8	OPVM	S	
22	znj-18	Osnovi psihijatrije i neurofiziologije bola i zdravstvena njega psihijatrijskih pacijenata	30	30	0	270	7	OPVM	SA	
23	znj-mod-01	Obavezni predmet modula 1	45	45	0	0	5	OPM		
23a	znj-mod-01-a	MODUL Kućna njega i patronaža: Kućna njega i patronaža	45	45	0	0	5	OPM	S	
23b	znj-mod-01-b	MODUL Javno zdravlje: Zdravstveno i socijalno zakonodavstvo	45	45	0	0	5	OPM	S	
24	znj-izb-05	Izborni blok 5	30	30	0	0	5	IPVM		
24a	znj-izb-05-a	Mentalna higijena	30	30	0	0	5	IPVM	S	
24b	znj-izb-05-b	Medicinska rehabilitacija	30	30	0	0	5	IPVM	S	
24c	znj-izb-05-d	Poslovni engleski jezik	30	30	0	0	5	IPVM	OO	
25	znj-20	Urgentna medicina i zdravstvena njega u slučaju vanrednih situacija	30	30	0	270	7	OPVM	SA	
26	znj-19	Psihologija u zdravstvenoj njezi i zdravstvu	15	30	0	0	3	OPVM	S	
27	znj-21	Kontrola kvaliteta	30	30	0	0	5	OPVM	S	
28	znj-mod-02	Obavezni predmet modula 2	30	30	0	0	5	OPM		
28a	znj-mod-02-a	MODUL Kućna njega i patronaža: Osnovi onkologije i zdravstvena njega onkoloških pacijenata	30	30	0	0	5	OPM	S	
28b	znj-mod-02-b	MODUL Javno zdravlje: Zdravstveni sistemi u EU	30	30	0	0	5	OPM	S	
29	znj-izb-06	Izborni blok 6	30	30	0	0	5	IPVM		
29a	znj-izb-06-a	Zdravstvena njega u jedinici intenzivne njege	30	30	0	0	5	IPVM	SA	
29b	znj-izb-06-b	Metodika istraživačkog rada	30	30	0	0	5	IPVM	S	
30	znj-22	Završni rad	0	0	300	0	10	OPVM	S	
Ukupno časova akt. nastave i ECTS/god:			300	300	300		60			
Ukupno časova kliničke prakse/god:						900				
Ukupno časova akt. nastave i ECTS na studija:			2.100				180			
Ukupno časova kliničke prakse na studija:						2.700				
UKUPNO časova akt. nastave + časova kliničke prakse i ECTS tokom studija:			4.800				180			

ANATOMIJA I FIZIOLOGIJA

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Anatomija i fiziologija					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-01	obavezan	prva	7	predavanja	45
				vježbe	15
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja o morfologiji organa i sistema ljudskog tijela. Poznavanje i razumijevanje normalnih anatomskih i histoloških struktura i pojmova. Pružanje saznanja iz područja fiziologije ćelija, tkiva, sistema organa i organizma čovjeka kako bi se shvatilo izmjenjeno, patološko funkcionisanje i mogućnost liječenja. Poznavanje i razumijevanje uloge kontrolnih mehanizama organizma, kao i razumijevanje povezanosti regulatornih sistema unutar čovjekovog organizma. Obezbjeđivanje teorijske osnove za praćenje i učenje drugih predmeta.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Osnovni anatomske termini. Predjeli i djelovi tijela. Gornji ekstremitet. Kost, zglobovi, mišići, krvni sudovi i živci.				
II nedjelja	Donji ekstremitet. Kost, zglobovi, mišići, krvni sudovi i živci. Grudni koš. Zidovi, podjela i sadržaj grudne duplje.				
III nedjelja	Pluća i plućna maramica. Srce. Organi medijastinuma. Trbuh. Zidovi, podjela i sadržaj trbušne duplje.				
IV nedjelja	Peritoneum. Peritonealna duplja (jetra, želudac, slezina, pankreas, tanko i debelo crijevo). Retroperitonealni prostor (bubreg, nadbubrežna žlijezda, aorta, donja šuplja vena, celijačni splet).				
V nedjelja	Karlica. Zidovi i sadržaj. Mokraćna bešika, čmarno crijevo, muški i ženski polni organi. Karlične prečage.				
VI nedjelja	Glava i vrat. Kost glave i lica. Mišići glave i vrata. Veliki krvni sudovi i živci glave i vrata. Centralni nervni sistem.				
VII nedjelja	Predmet izučavanja fiziologije čovjeka. Transport kroz ćelijsku membranu. Međućelijska komunikacija.				
VIII nedjelja	Fiziologija ekscitacije. Membranski potencijal mirovanja. Akcioni potencijal. Prenosjenje nervnog impulsa.				
IX nedjelja	Fiziologija poprečnoprugastih mišića. Nervno-mišićna sinapsa. Morfofiziološke karakteristike poprečnoprugaste muskulature.				
X nedjelja	Fiziologija glatkih mišića. Osobenost građe glatkomišićnog tkiva, vrste, inervacija, električna aktivnost glatkih mišića, specifičnost kontrakcije.				
XI nedjelja	Organizacija centralnog nervnog sistema. Nervna ćelija. Hemato-encefalna barijera, likvor, sastav i uloga.				

XII nedjelja	Kičmena moždina. Produžena moždina. Srednji mozak. Funkcionalne karakteristike, retikulo-kortikalni međuodnosi, decerebraciona rigidnost i regulacija tonusa skeletne muskulature.
XIII nedjelja	Mali mozak, građa, funkcija. Međumozak. Hipotalamus. Vegetativni nervni sistem. Bazalne ganglije. Moždana kora.
XIV nedjelja	Čula. Definicija, značaj i opšti principi senzornih sistema. Čulo sluha i ravnoteže.
XV nedjelja	Čulo ukusa i mirisa. Čulo vida. Percepcija bola. Uvodne napomene u patofiziologiji.
Metode obrazovanja: predavanja i praktične vježbe sa anatomskim i hitološkim preparatima, korišćenje atlasa, video projekcije, kompjuterske animacije i simulacije fizioloških procesa	
Opterećenje studenata:	
nedjeljno: 4 u semestru: 60	
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi	
Literatura: <i>Osnovna literatura:</i> 1. Stojšić-Džunja Lj.: Anatomija za studente zdravstvene njege, udžbenik, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2017. 2. Stefanović N.: Anatomija čovjeka za studente farmacije, udžbenik, Medicinski fakultet, Niš, 2005. 3. Veličković D.: Fiziologija za studente farmacije, udžbenik, Medicinski fakultet, Niš, 2013. 4. Mitrović D. M., Mazić S. D., Petrović M. M.: Osnovi fiziologije čovjeka, udžbenik, Medicinski fakultet, Beograd, 2011. <i>Dopunska literatura:</i> 5. Mihalj M.: Anatomija čovjeka, udžbenik, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2006. 6. Mačvanin Đ.: Anatomija, udžbenik, Fakultet za menadžment u sportu, Beograd i Matica srpska, Novi Sad, 2005. 7. Milisavljević M. i sar.: Klinička anatomija, udžbenik, Nauka, Beograd, 2004. 8. Mujović i sar.: Medicinska fiziologija, udžbenik, Medicinski fakultet, Kosovska Mitrovica (Priština), 2004. 9. Stanić V., Maličević Ž. i sar.: Grudna hirurgija (ur.: Jaković R. M.), udžbenik, Medicinski fakultet, Beograd, 2004. 10. Despopoulos A., Silbernagl S.: Fiziološki atlas u boji za studente medicine, Medicinski fakultet, Niš, 2007. 11. Guyton A. C., Hall J. E.: Medicinska fiziologija, Savremena administracija, Beograd, 2006. 12. Netter F. H., Machado, C. A. G.: Atlas of Human Anatomy & CD, Mala velika knjiga, Novi Sad, 2005. 13. Drake R., Wayne A., Mitchell A.: Gray's Anatomy for Students, Elsevier, London, 2020. 14. Moore K. L., Dalley A. F., Agur A. M. R.: Clinically Oriented Anatomy, Lippincott Williams & Wilkins, New York, 2013. 15. Arroyo J. P.: Back to Basics in Physiology Academic Press, London, 2013. 16. Silverthorn D. U.: Human Physiology, Pearson/Benjamin Cummings, London, 2004.	
Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program): Sposobnost definisanja, razumijevanja, opisivanja, integrisanja i reprodukovanja pojmova koji se odnose na normalne anatomske i histološke strukture. Po odslušanom kursu i položenom ispitu, studenti će biti sposobni da: vladaju odgovarajućim djelom medicinske nomenklature, da objasne funkcionisanje pojedinačnih organa i sistema organa, poznaju i razumijevu integrisane funkcije pojedinačnih organa, kao i uloge kontrolnih mehanizama organizma, kao i da poznaju i razumijevu povezanost regulatornih sistema unutar čovjekovog organizma kojima se omogućava adaptacija organizma na promjene u unutrašnjoj i spoljašnjoj sredini u svakodnevnim uslovima.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	20 (anatomija) 20 (fiziologija)
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	10 (anatomija) 10 (fiziologija)	-	-
kolokvijumi	15 (anatomija) 15 (fiziologija)	-	-
Ime i prezime nastavnika i saradnika:			
Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Igor Kumburović, spec. hirurgije prof. primijenjenih studija dr Ivana Kaćanski, profesor primijenjenih studija		
Saradnik:	prof. primijenjenih studija dr Igor Kumburović, spec. hirurgije		
Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet: nema			
Napomena (ukoliko je potrebno): nema			

BIOFIZIKA SA BIOMEHANIKOM

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Biofizika sa biomehanikom					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-izb-02-b	izborni	prva	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Utvrđivanje i sticanje fundamentalnih teorijskih i praktičnih znanja iz biofizike, potrebnih za kasnije lakše razumijevanje biomehaničkih mehanizama ljudskog organizma i primjenu ovih znanja u okviru medicinske rehabilitacije različitih poremećaja i oboljenja; upoznavanje sa zakonitostima fizike značajnim za medicinsku rehabilitaciju.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Biotransport. Membranski potencijal. Biofizika senzornih funkcija.				
II nedjelja	Osnovni zakoni mehanike i dinamike. Osnovne zakonitosti biomehanike.				
III nedjelja	Elementi lokomotornog sistema čovjeka, poluge.				
IV nedjelja	Biomehanički aspekti osteogeneze i mehanički model adaptacije forme kosti.				
V nedjelja	Međumolekulske sile.				
VI nedjelja	Elastičnost pri istezanju i savijanju.				
VII nedjelja	Energetika koštane frakture.				
VIII nedjelja	Impulsna sila.				
IX nedjelja	Karakteristike ultrazvuka, izvori ultrazvuka.				
X nedjelja	Tehnike sa X-zracima.				
XI nedjelja	Elektrofiziologija, primjeri modelovanja u elektrofiziologiji.				
XII nedjelja	Prolaz naizmjenične struje kroz organizam.				
XIII nedjelja	Fizički osnovi dijatermije.				
XIV nedjelja	Metode na bazi dijatermije.				
XV nedjelja	Laser, laser u medicini.				
Metode obrazovanja: predavanja uz korišćenje različitog video materijala, vježbe, analiza slučaja, diskusija, klinička praksa.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 4			u semestru: 60		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokviji					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Simonović J., Vuković J., Ristanović D., Radovanov R., Popov D.: Biofizika u medicini, udžbenik, Medicinska knjiga, 2013.
2. Vasiljev R.: Biomehanika: dinamička morfologija, položaj tijela u prostoru, uslovi ravnoteže, Novi Sad, 2015.

Dopunska literatura:

3. Grupa autora, Praktikum iz biofizike u medicini, Nauka, 2009.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Upoznavanje sa biofizičkim osnovama biomehanike određenih sistema u organizmu, primjenom računarskih metoda u biomehanici i razumijevanje zakonitosti biomehanike i njihovih primjena u složenim sistemima organizma.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	40
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	20	-	-
kolokviji	30	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Maja Stojanović prof. primijenjenih studija dr Živko Avramov
Saradnik:	prof. primijenjenih studija dr Maja Stojanović

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

BIOLOŠKI MATERIJALI I LABORATORIJSKE TEHNIKE

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Biološki materijali i laboratorijske tehnike					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-izb-02-c	izborni	prva	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenata sa zadacima laboratorije u kliničkoj dijagnostici, upoznavanje sa različitim biološkim materijalima, njihovom ekstrakcijom, pravilnim transportom i skladištenjem, ispitivanje laboratorijskih rezultata u kliničkoj praksi					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Pojam medicinsko-biohemijske laboratorije, kliničke biohemije, laboratorijske medicine, laboratorijske dijagnostike.				
II nedjelja	Biološki materijali, njihov značaj i odgovarajuće mjere za uzimanje uzorka, skladištenje i transport.				
III nedjelja	Pojam preanalitike, značaj dobre pripreme, vrste priprema.				
IV nedjelja	Organizacija laboratorijskog servisa na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou.				
V nedjelja	Kapilarna punkcija i flebotomija pod standardnim uslovima. Postupak vađenja krvi. Antikoagulansi – različiti koagulanti i drugi aditivi za pripremu uzoraka.				
VI nedjelja	Preanalitičke promjenljive, važnost ispravne pripreme pacijenta i uticaja preanalitičkih varijabli na kvalitet biološkog materijala.				
VII nedjelja	Uticaj podneblja na rezultat analize. Uticaj lijekova na analizu.				
VIII nedjelja	Način primećivanja pogrešne pripreme ili lažnih rezultata. Kontrola rezultata.				
IX nedjelja	Uzimanje uzoraka kod ležećeg pacijenta. Uzimanje uzoraka na terenu.				
X nedjelja	Netačni rezultati, pogrešno čuvanje ili transportovanje uzorka – primjeri iz prakse.				
XI nedjelja	Osnove tumačenja rezultata medicinsko-biohemijske analize.				
XII nedjelja	Osnovne laboratorijske procedure.				
XIII nedjelja	Dobra laboratorijska praksa, GMP standard.				
XIV nedjelja	Specifičnosti uzorkovanja određenih kategorija pacijenata. Specifičnosti uzorkovanja određenih vrsta bioloških materijala. Rad sa potencijalno infektivnim pacijentima. Rad u doba epidemije.				
XV nedjelja	Etika i zaštita podataka.				
Metode obrazovanja: predavanja uz korišćenje različitog video materijala, vježbe, analiza slučaja, diskusija, klinička praksa.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 4			u semestru: 60		

Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi			
Literatura: <i>Osnovna literatura:</i> 1. Ubavić M.: Interpretacija najčešćih laboratorijskih analiza i uticaj lijekova na njih, udžbenik, Omega MS Pharmacy, Novi Sad, 2017. <i>Dopunska literatura:</i> 2. Kladnik J. B.: Farmakologija, udžbenik, Visoka zdravstvena škola u Mariboru, Maribor, 2006. 3. Morrow A. S.: Diagnostic and Therapeutic Technic: A Manual of Practical Procedures Employed in Diagnosis and Treatment, Forgotten Books, London, 2019. 4. Shankara S.: Laboratory Manual for Practical Biochemistry, Jaypee Brothers, New Delhi, 2018. 5. Guder W. G.: Samples from the patients to the laboratory - the impact of preanalytical variables on the quality of laboratory results, GIT Verlag, Darmschtate, 2011. 6. Senger R. S.: Laboratory Manual of Biochemistry: Methods and Techniques, NIPA, London, 2014. 7. Marshall W. J., Bangert S. K.: Clinical Chemistry, Mosby, Edinburgh, 2004.			
Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program): Nakon završenog kursa, student će ovladati osnovama rada u medicinsko-biohemijskoj laboratoriji, mogućnostima njenog rada, a pre svega vrstama bioloških materijala, načinom pripreme pacijenta za uzimanje/davanje uzorka, pravilnim uzorkovanjem (preanalitičkim varijablama), načinom skladištenja, transporta i obrade uzorka, uticajem lijekova na pravilnost uzorkovanja, kao i osnovama tumačenja rezultata medicinsko-biohemijske analize.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:			
predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	40
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	20	-	-
kolokvijumi	30	-	-
Ime i prezime nastavnika i saradnika:			
Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Gordana Švonja Parezanović		
Saradnik:	prof. primijenjenih studija dr Gordana Švonja Parezanović		
Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet: nema			
Napomena (ukoliko je potrebno): nema			

DIJAGNOSTIČKO-TERAPEUTSKI PROGRAM

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Dijagnostičko-terapeutski program					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-16	obavezan	druga	5	predavanja	30
				vježbe	45
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	150
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: Patofiziologija					
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenata sa dijagnostičko-terapeutskim procedurama koje se koriste u svakodnevnom radu medicinsko-biohemijske laboratorije u kliničkoj dijagnostici sa različitim biološkim materijalima, njihovim pravilnim korišćenjem, ekstrakcijom, transportom i skladištenjem, načinima njihovog ispitivanja u kliničkoj praksi, kao i osnovnim pojmovima u vezi izvođenja analize, mogućim (značajnim) varijacijama rezultata laboratorijskih ispitivanja uticajem niza eksternih faktora, tumačenju rezultata i značaju uvođenja DLP (DLP, dobra laboratorijska praksa; GLP, good laboratory practice) i standarda ISO 17025 i potom ISO 15189:2014. Student se kroz predmet upućuje u pripremu pacijenta, postupak uzorkovanja, objašnjenje same analize, kao i niz faktora koji mogu uticati na dobijene vrijednosti same analize.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Pojam medicinsko-biohemijske laboratorije, laboratorijske medicine, preanalitike, laboratorijske dijagnostike.				
II nedjelja	Biološki materijali, njihov značaj i odgovarajuće mjere za uzimanje uzorka, skladištenje i transport.				
III nedjelja	Važnost ispravne pripreme pacijenta i uticaja preanalitičkih varijabli na kvalitet biološkog materijala.				
IV nedjelja	Vrste pripreme pacijenta.				
V nedjelja	Priprema pacijenta i postupak uzorkovanja.				
VI nedjelja	Kontrola ispravnosti uzetog uzorka.				
VII nedjelja	Povezane analize, povezana stanja, metode analize.				
VIII nedjelja	Objašnjenje analize.				
IX nedjelja	Referentne vrijednosti.				
X nedjelja	Snižene i povišene vrijednosti koncentracije u serumu.				
XI nedjelja	Lažno snižene i lažno povišene vrijednosti.				
XII nedjelja	Uticaj lijekova (sa nabrojanim generičkim imenom lijeka koji utiče na laboratorijske vrijednosti u smislu smanjenja ili povišenja vrijednosti).				

XIII nedjelja	Analize: acidum uricum (mokraćna kisjelina), aktivisano parcijalno tromboplastinsko vrijeme (APTT), alanin-aminotransferaza (ALT) ili serumska glutamat-piruvatttransaminaza (SGPT), albumin, alfa-amilaza u serumu, alfa-amilaza u urinu, alfa-fetoprotein (AFP), alkalna fosfataza (ALP), anti-tireoglobulinska antitijela (anti-Tg-At), antitijela na tireoidnu peroksidazu (anti-TPO-At), aspartat-aminotransferaza (AST) ili serumska glutamat-oksalosirćetna transaminaza (SGOT), bilirubin (ukupni i direktni), C-peptid, C-reaktivni protein (CRP), dehidroepiandrosteron-sulfat (DHEA-S), eritrociti (Er), estradiol (E2), fibrinogen, folikulostimulirajući hormon (FSH), fosfati neorganski (P).
XIV nedjelja	Analize: glikozilirani hemoglobin (HbA _{1c}), glukoza (šećer u krvi), gama-glutamyl transferaza (gama-GT, GGT), gama-glutamyl transpeptidaza (GGTP), gvožđe (Fe), HDL-holesterol (HDL-H), hemoglobin (Hb), hloridi (Cl), holesterol, holinesteraza (HE), hormon rasta (GH), humani horionski gonadotropin (hCG), imunoglobulin A (IgA), imunoglobulin E (IgE), imunoglobulin G (IgG), imunoglobulin M (IgM), insulin, kalcijum (Ca), kalijum (K), karcinoma antigen 15-3 (CA 15-3), karcinoma antigen 19-9 (CA 19-9), karcinoma antigen 125 (CA 125), karcino-embrioni antigen (CEA), kisela fosfataza (AcP), prostatična kisela fosfataza (AcP-P), kortizol, kreatinin, kreatin kinaza (CK), kreatin kinaza-MB (CK-MB), laktat dehidrogenaza (LDH), leukociti (Le).
XV nedjelja	Analize: luteinizirajući hormon (LH), magnezijum (Mg), natrijum (Na), paratireoidni hormon (PTH), progesteron (Ps), prolaktin (PRL), prostata specifični antigen (PSA), proteini ukupni, protrombinsko vrijeme (PT), slobodni tiroksin (FT4), slobodni trijodtironin (FT3), testosteron, tiroksin (T ₄), trigliceridi, trijodtironin (T ₃), totalni i nezasićeni kapacitet za vezivanje gvožđa (TIBC i UIBC), trombociti (Tr), visokosenzitivni C-reaktivni protein (hcCRP), visokosenzitivni tireostimulišući hormon (hcTSH), urea, urin.
Metode obrazovanja: predavanja uz korišćenje različitog video materijala, vježbe, analiza slučaja, diskusija, klinička praksa.	
Opterećenje studenata:	
nedjeljno: 5	
u semestru: 75	
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokviji	
Literatura: <i>Osnovna literatura:</i> 1. Ubavić M.: Interpretacija najčešćih laboratorijskih analiza i uticaj lijekova na njih, udžbenik, Omega MS Pharmacy, Novi Sad, 2017. <i>Dopunska literatura:</i> 2. Kladnik J. B.: Farmakologija, udžbenik, Visoka zdravstvena škola u Mariboru, Maribor, 2006. 3. Morrow A. S.: Diagnostic and Therapeutic Technic: A Manual of Practical Procedures Employed in Diagnosis and Treatment, Forgotten Books, London, 2019. 4. Shankara S.: Laboratory Manual for Practical Biochemistry, Jaypee Brothers, New Delhi, 2018. 5. Guder W. G.: Samples from the patients to the laboratory - the impact of preanalytical variables on the quality of laboratory results, GIT Verlag, Darmschtate, 2011. 6. Senger R. S.: Laboratory Manual of Biochemistry: Methods and Techniques, NIPA, London, 2014. 7. Marshall W. J., Bangert S. K.: Clinical Chemistry, Mosby, Edinburgh, 2004.	

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Nakon završenog kursa, student će ovladati osnovama rada u medicinsko-biohemijskoj laboratoriji, mogućnostima njenog rada, a pre svega vrstama bioloških materijala, načinom pripreme pacijenta za uzimanje/davanje uzorka, pravilnim uzorkovanjem (preanalitičkim varijablama), načinom skladištenja, transporta i obrade uzorka, uticajem lijekova na pravilnost uzorkovanja, kao i osnovama tumačenja rezultata medicinsko-biohemijske analize.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	40	-	-
kolokviji	20	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Milan Ubavić, spec. patološke fiziologije
Saradnik:	saradnik u nastavi struk. med. sest. Jasmina Birta

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

ETIKA U ZDRAVSTVU

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Etika u zdravstvu					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-03	obavezan	prva	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Ovladavanje osnovama primijenjene medicinske etike, razumijevanje praktičnog značaja etike i poznavanje razlika između etičkih i zakonskih problema, razvijanje kritičkog promišljanja u postupku etičke analize, razumijevanje nacionalnih, evropskih i međunarodnih zakonskih propisa, poznavanje prava i obaveza iz zdravstvene zaštite, zdravstvenog osiguranja, kao i poznavanje prava i obaveza davaoca zdravstvenih usluga, njihovih korisnika i treće strane.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja		Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.			
I nedjelja		Normativna etika u medicini.			
II nedjelja		Etički principi od značaja za profesiju zdravstvenog radnika.			
III nedjelja		Etičke teorije medicinske etike.			
IV nedjelja		Etički normativi u zdravstvenoj praksi.			
V nedjelja		Etička analiza slučajeva iz zdravstvene prakse, moralne vrijednosti, pogrešno rasuđivanje.			
VI nedjelja		Greške u praksi, moralna i krivična odgovornost zdravstvenog radnika.			
VII nedjelja		Etičko rasuđivanje u poštovanju moralnih vrijednosti i prava pacijenata.			
VIII nedjelja		Nepridržavanje kodifikovanih načela.			
IX nedjelja		Etika u pretkliničkim i kliničkim ispitivanjima (osnove).			
X nedjelja		Etički komitet.			
XI nedjelja		Evropska i međunarodna regulativa.			
XII nedjelja		Nacionalna zdravstvena politika, regulativa u zdravstvu.			
XIII nedjelja		Ljekarska komora Crne Gore.			
XIV nedjelja		Licenca za rad ljekara.			
XV nedjelja		Sud časti.			
Metode obrazovanja: predavanja, radionice, analiza slučajeva iz prakse, učenje zasnovano na problemu, vježbe.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 4			u semestru: 60		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokviji					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Marić J.: Medicinska etika, Data Status, Beograd, 2005.

Dopunska literatura:

2. Lazarević A.: Socijalna medicina, autorsko izdanje, 2005.
3. Grujić V., Martinov Cvejin M., Legetić B.: Socijalna medicina, udžbenik, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2011.
4. Aktuelni zakoni i podzakonska akta Republike Crne Gore iz oblasti zdravstva.
5. Hope T.: Medical Ethics, OUP Oxford, Oxford, 2004.
6. Fregmen B. F.: Medical Law and Ethics, Prentice Hall, New Jersey, 2011.
7. Herring J.: Medical Law and Ethics, Oxford University Press, Oxford, 2020.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Nakon položenog ispita student će moći da kritički razmišlja o normativnim principima i etičkim načelima, poznaje razliku između zakonskih i etičkih problema, posjeduje znanja da pri pružanju zdravstvenih usluga kritički procjeni da li ona uključuje moralne dužnosti i biće sposoban da primjeni zakone koji regulišu aspekte zdravstvene djelatnosti, prava i obaveze zdravstvenog radnika, pacijenta i treće strane.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	40
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	20	-	-
kolokvijumi	30	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Zorica Živković, spec. pedijatrije prof. primijenjenih studija dr Slavica Konević
Saradnik:	prof. primijenjenih studija dr Zorica Živković, spec. pedijatrije saradnik u nastavi struk. med. sest. Katarina Pešić

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

FARMAKOLOGIJA I DOZIRANJE LJEKOVA

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Farmakologija i doziranje lijekova					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-izb-04-b	izborni	druga	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Da pruži studentu: znanje o mehanizmima dejstva lijekova, informaciju neophodnu za razumijevanje različitih efekata lijekova, razumijevanje terapijskih i neželjenih efekata pojedinih grupa lijekova, znanje o principima terapijske primjene lijekova.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Uvod. Istorija farmakologije. Podjela farmakologije. Definicija lijeka. Opšti principi i razvoj lijeka. Podjela lijekova.				
II nedjelja	Način primjene lijekova. Doziranje. Ladmjer (oslobađanje, apsorpcija, distribucija, metabolizam i ekskrecija lijekova i odgovor organizma na primijenjeni lijek).				
III nedjelja	Dejstvo lijekova na organizam. Vrste i karakter dejstva lijekova. Mehanizam dejstva lijekova.				
IV nedjelja	Faktori koji utiču na dejstvo lijekova. Promjena dejstva lijekova pri ponovljenom davanju. Uzajamna dejstva lijekova.				
V nedjelja	Štetna dejstva lijekova. Zavisnost od lijekova.				
VI nedjelja	Osnovi kliničke farmakologije. Nesteroidni antiinflamatorni lijekovi. Antireumatici koji modifikuju tok reumatske bolesti.				
VII nedjelja	Farmakologija krvi: antikoagulantni i koagulantni lijekovi. antiagregacijski lijekovi, lokalni i sistemski hemostatici.				
VIII nedjelja	Antianemijski lijekovi.				
IX nedjelja	Voda i elektroliti: sredstva za nadoknađivanje izgubljene tečnosti.				
X nedjelja	Ljekovi za parenteralnu ishranu. Farmakologija respiratornog trakta. Farmakologija kardiovaskularnog sistema.				
XI nedjelja	Ljekovi i terapija perifernih vaskularnih oboljenja. Antilipemici. Farmakologija digestivnog trakta. Imunosupresivi i imunostimulansi.				
XII nedjelja	Farmakologija vitamina. Ljekovi za liječenje gojaznosti. Farmakologija hormona.				
XIII nedjelja	Farmakologija antimikrobnih lijekova. Antigljivični lijekovi. Antivirusni lijekovi. Amebicidni lijekovi. Antimalarijski lijekovi. Antiparazitarni lijekovi.				
XIV nedjelja	Antiseptici i dezinficijensi.				
XV nedjelja	Hemioterapija malignih oboljenja.				
Metode obrazovanja: predavanja, vježbe, video prezentacije, demonstracije, radionica, analiza slučajeva iz prakse					

Opterećenje studenata:			
nedjeljno: 4		u semestru: 60	
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi			
Literatura: <i>Osnovna literatura:</i> 1. Đaković Švajcer K.: Osnovi farmakologije, udžbenik, Ortomedics, Novi Sad, 2010. 2. Varagić V., Milošević M.: Farmakologija, udžbenik, Elit Medica, Beograd, 2005. <i>Dopunska literatura:</i> 3. Rang H. P., Dale M. M., Ritter J. M., Moore P. K.: Farmakologija, udžbenik, Data Status, Beograd, 2004. 4. Jakovljević V., Sabo A., Tomić Z. (ured.), Stević S. i sar.: Ljekovi u prometu 2009, priručnik o lijekovima i njihovoj primjeni, ATC klasifikacija, Novi Sad, Beograd, Niš, Kosovska Mitrovica, Podgorica, Ortomedics, Novi Sad, 2007, 2009. 5. Bukarica-Gojković Lj. i sar.: Praktikum iz farmakologije, Medicinski fakultet, Beograd, 2009.			
Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program): Po okončanju kursa, od studenta se očekuje da bude sposoban da: identifikuje mehanizme različitih efekata pojedinih grupa lijekova, poveže terapijske i neželjene efekte pojedinih grupa lijekova sa njihovim različitim farmakološkim efektima, izgradi sopstveni kritički odnos prema lijeku.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:			
predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	40	-	-
kolokvijumi	20	-	-
Ime i prezime nastavnika i saradnika:			
Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Gordana Švonja Parezanović		
Saradnik:	prof. primijenjenih studija dr Gordana Švonja Parezanović saradnik u nastavi struk. med. sest. Jasmina Birta		
Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet: nema			
Napomena (ukoliko je potrebno): nema			

GERIJARIJA I ZDRAVSTVENA NJEGA U GERIJARIJI

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Gerijatrija i zdravstvena njega u gerijatriji					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-04	obavezan	prva	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	210
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Student će usvojiti znanja i vještine u sprovođenju zdravstvene njege starih, razumijeće posebnosti starih u odnosu na tjelesne, socijalne i psihološke potrebe i probleme, biće upoznat sa mogućnostima njihovog zbrinjavanja u institucijama i vlastitom domu.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Pojam gerontologije i gerijatrije. Fizički, psihološki i socijalni aspekti starenja. Prepoznavanje problema starih.				
II nedjelja	Teorije starenja, specifičnosti definisanja starenja, zdravstvenih problema, bolesti u starosti, prevencija komplikacija, liječenje, njegovanje i rehabilitacija.				
III nedjelja	Kategorizacija njege, terapijske procedure, specifičnosti komunikacije.				
IV nedjelja	Najčešći zdravstveni problemi starih, njihova prevencija i liječenje.				
V nedjelja	Uloga medicinske sestre u zdravstvenoj zaštiti i njezi starih.				
VI nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njege u domovima za stare i gerijatrijskim centrima.				
VII nedjelja	Specifičnosti medicinske rehabilitacije starih lica. Institucije posvećene starim licima.				
VIII nedjelja	Pravci razvoja gerijatrije u EU. Značaj psihičke rehabilitacije starih lica.				
IX nedjelja	Aktivnosti svakodnevnog života. Psihofizička ispunjenost, eliminacija osjećaja odbačenosti.				
X nedjelja	Timske aktivnosti, organizacija slobodnih aktivnosti, umjetničke i sportske aktivnosti.				
XI nedjelja	Briga lokalne zajednice za unaprjeđenje života ostarelog stanovništva (udruženje, dnevni centri).				
XII nedjelja	Gerontološki centri, organizacija rada, aktivnosti unutar centra. Rad u gerontološkim centrima u Crnoj Gori i zemljama EU.				
XIII nedjelja	Značaj prevencije. Palijativna njega i rad sa porodicom.				
XIV nedjelja	Edukacija stanovništva za volonterski rad.				
XV nedjelja	Upoznavanje sa socijalnom zaštitom starih.				
Metode obrazovanja: predavanja uz korišćenje različitog video materijala, vježbe, radionice, klinička praksa, posjeta zapošljenih iz nastavne baze.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 4			u semestru: 60		

Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi			
Literatura: <i>Osnovna literatura:</i> 1. Vukadinov J.: Gerijatrija i njega starih osoba, udžbenik, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2006. 2. Šarenac D.: Zdravstvena njega starih, udžbenik, Licej, Beograd, 2009. <i>Dopunska literatura:</i> 3. Dujaković Z. i sar.: Gerijatrija - medicina starije dobi, udžbenik, Medicinska naklada, Zagreb, 2008. 4. Stavljenić – Rukavina A., Mitermayer R. R., Roksandić T. S., Mustajbegović J.: Kvaliteta dugotrajne skrbi starijih osoba, Centar za gerontolgiju, Referentni centar Ministarstva zdravlja RH za zaštitu zdravlja starijih osoba, priručnik, Zagreb, 2012. 5. Popović -Pejičić S.: Hipotalamus-hipofiza-štitnjača i starenje, Medicinski fakultet, Banja Luka, 2005. 6. Boltz. M.: Evidence-Based Geriatric Nursing Protocols for Best Practice, Springer Publishing Company, New York, 2012. 7. Nair B. K.: Geriatric Medicine, Springer Singapore, Singapore, 2018. 8. Chernoff R.: Geriatric Nutrition: The Health Professional's Handbook, Jones & Bartlett Learning, London, 2006. 9. Taylor R.: Oxford Handbook of Palliative Care, Oxford University Press, Oxford, 2009. 10. Kasper D., Fauci A., Hauser S., Longo D.: Harrison's Principles of Internal Medicine, McGraw-Hill Professional, New York, 2015.			
Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program): Nakon završenog kursa student treba da bude osposobljen da prepozna specifične probleme starih, procjeni funkcionalne sposobnosti i mogućnosti samozbrinjavanja, edukuje za samozbrinjavanje i liječenje u domovima za stare i gerijatrijskim bolnicama.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:			
predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	40	-	-
kolokvijumi	20	-	-
Ime i prezime nastavnika i saradnika:			
Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Olivera Đurović prof. primijenjenih studija dr Milica Živaljević, spec. onkologije		
Saradnik:	saradnik u nastavi dr med. Damir Adrović saradnik u nastavi spec. struk. med. sest. Danijela Simić saradnik u nastavi spec. struk. med. sest. Dijana Kukuličić		
Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet: nema			
Napomena (ukoliko je potrebno): nema			

HIGIJENA SA OSNOVAMA MIKROBIOLOGIJE I PARAZITOLOGIJE

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Higijena sa osnovama mikrobiologije i parazitologije					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-06	obavezan	prva	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	330
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Ovladavanje znanjem o zdravstveno-vaspitnom procesu, kao mjeri zdravstvene zaštite na svim nivoima zdravstvene zaštite, savladavanje principa, ciljeva i metoda primjene zdravstveno-vaspitnih sredstava, kao i uticanje na promjene rizičnog ponašanja pojedinaca, porodice i zajednice. Razvijanje interesovanja kod studenta za svoje stalno stručno i opšte obrazovanje, odnosno osposobljavanje zdravstvenog radnika za rukovođenje rizikom u zdravstvenim ustanovama. Upoznavanje sa ćelijskom organizacijom i osnovnim karakteristikama bakterija, virusa i parazita.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Higijena i zdravlje. Higijenski uslovi planiranja i gradnje zdravstvenih ustanova.				
II nedjelja	Osvijetljenost, ventilacija i grijanje u zdravstvenim ustanovama. Kvalitet vazduha u zdravstvenim ustanovama.				
III nedjelja	Voda i zdravlje. Zdravstvena Bezbjednost vode za piće. Način vodosnabdevanja zdravstvenih ustanova. Dezinfekcija vode za piće.				
IV nedjelja	Dispozicija čvrstih i tečnih otpadnih materija. Dispozicija medicinskog otpada.				
V nedjelja	Lična higijena zdravstvenih radnika: higijena ruku i lična zaštitna sredstva.				
VI nedjelja	Higijenski postupci u održavanju higijene bolesnih ljudi. Higijensko - epidemiološka rješenja sanitarnog prostora. Higijenski ispravno postupanje sa bolničkim vešom. Higijenski zahtjevi za kuhinjske prostorije i raspodjelu hrane. Primjena HACCP sistema u rukovanju hranom i vodom za piće.				
VII nedjelja	Internacionalno i zakonodavstvo u Crnoj Gori u oblasti zdravstvene Bezbjednosti hrane, predmeta opšte upotrebe.				
VIII nedjelja	Rukovođenje rizikom u zdravstvenim ustanovama. Utvrđivanje kritičnih tačaka u zdravstvenim ustanovama. Epidemiološki značaj utvrđivanja kritičnih tačaka i plan kontrole kritičnih tačaka u zdravstvenim ustanova. Zdravstveno vaspitanje u sistemu naučnih disciplina.				
IX nedjelja	Zdravlje: savremeni koncept. Zdravstveno vaspitanje. Faktori koji utiču na zdravlje. Stil života. Zdravlje i okolina. Promocija i unaprjeđenje zdravlja.				
X nedjelja	Ponašanje i promjene ponašanja. Prevencije bolesti. Edukacija, savjetovanje i informisanje. Planiranje, sprovođenje i evaluacija zdravstveno-vaspitnih intervencija u ustanovama primarne, sekundarne, tercijarne zaštite.				
XI nedjelja	Komunikacione, edukativne i organizacione metode i strategije. Sedam principa edukacije SZO.				

XII nedjelja	Sprovođenje zdravstveno-vaspitnih intervencija u sistemu zdravstvene zaštite.			
XIII nedjelja	Opšta bakteriologija: klasifikacija mikroorganizama, anatomija i fiziologija bakterijske ćelije, metabolizam bakterija, dejstvo fizičkih i hemijskih agenasa na mikroorganizme, faktori patogenosti i virulencije, antibiotici, antimikotici i hemioterapeutici, fiziološka mikroflora, brzi dijagnostički testovi i molijekularne metode u mikrobiologiji.			
XIV nedjelja	Opšta i specijalna virusologija: opšte osobine virusa, djelovanje fizičkih i hemijskih agenasa na viruse, patogeneza i kontrola virusnih infekcija, interferoni i antivirusni lijekovi, laboratorijska dijagnostika, DNK i RNK virusi značajni za humanu patologiju.			
XV nedjelja	Parazitologija.			
Metode obrazovanja: predavanja, praktična nastava, diskusija, rješavanje problema, klinička praksa.				
Opterećenje studenata:				
nedjeljno: 4		u semestru: 60		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi				
Literatura: <i>Osnovna literatura:</i> 1. Novaković B., Grujić V.: Higijena i zdravstveno vaspitanje, udžbenik, Medicinski fakultet, Nov i Sad, 2005. <i>Dopunska literatura:</i> 2. Kristoforović-Ilić M.: Higijena sa medicinskom ekologijom, udžbenik, Ortomedics, Novi Sad, 2013. 3. Kekuš D.: Zdravstveno vaspitanje, udžbenik, Digital art, Beograd, 2009. 4. Baračkov N., Bujak J., Ilić D., Jović S., Panić M. i sar.: Vaspitanje za zdravlje kroz životne vještine, Ministarstvo prosvijete i sporta Republike Crne Gore, 2007. 5. Graser S., Hill E., Potter B., Matijević S., Jović S.: Promocija zdravlja zasnovana na dokazima, Ministarstvo zdravlja Republike Crne Gore, 2006. 6. Andersen B. M.: Prevention and Control of Infections in Hospitals, Springer, Munchen, 2019. 7. Egerton C. F. G.: Lectures on Physiology, Hygiene, for Hospital and Home Nursing, Forgotten Books, London, 2018. 8. Gerard T. J., Berdell F. R., Case C. L.: Microbiology: An Introduction, Books a la Carte Edition, Benjamin Cummings, New York, 2009.				
Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program): Student stiče praktična znanja o profesionalnim kompetencijama unutar svoje struke, o analizi i rukovođenju rizikom u zdravstvenim ustanovama po pitanju higijene i zaštite zdravlja zdravstvenih radnika i korisnika zdravstvenih usluga na svim nivoima zdravstvene zaštite. Takođe, nakon završenog kursa i položenog ispita, student će biti upoznat sa ćelijskom organizacijom i osnovnim karakteristikama bakterija, virusa i parazita.				
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:				
predispitne obaveze		poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima		3	ispit	40
aktivnost		7	-	-
projektni/seminarski rad		0	-	-
vježbe/stručna praksa		20	-	-
kolokvijumi		30	-	-
Ime i prezime nastavnika i saradnika:				
Nastavnik:		prof. primijenjenih studija dr Slavica Konević prof. primijenjenih studija dr Zorica Živković, spec. pedijatrije		
Saradnik:		saradnik u nastavi mr zdravstvene nege Ljiljana Stijepović		

	saradnik u nastavi spec. struk. med. sest. Dijana Kukuličić
Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet: nema	
Napomena (ukoliko je potrebno): nema	

JAVNO ZDRAVLJE

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Javno zdravlje					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-08	obavezan	prva	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je upoznavanje studenta sa mjerama, nivoima i organizacijom zdravstvene zaštite i njihovo osposobljavanje za primjenu socijalno medicinskog pristupa u budućoj praksi, prvenstveno u oblasti zdravstvene njege.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Razvoj i definicija socijalne medicine.				
II nedjelja	Zdravlje i kvalitet života.				
III nedjelja	Društvena briga o zdravlju.				
IV nedjelja	Komunikacija u zdravstvu.				
V nedjelja	Zdravstvena zaštita.				
VI nedjelja	Socijalne nejednakosti u zdravlju i ostvarivanju zdravstvene zaštite. Vulnerabilne kategorije.				
VII nedjelja	Zdravstvena politika. Kriterijumi za procjenu socijalno medicinskog značaja zdravstvenih problema.				
VIII nedjelja	Metode prevencije i kontrole hroničnih nezaraznih bolesti.				
IX nedjelja	Sistemi zdravstvene zaštite u svijetu.				
X nedjelja	Programiranje zdravstvene zaštite.				
XI nedjelja	Uloga zdravstvenih ustanova i zdravstvenih radnika u sistemu zdravstvene zaštite.				
XII nedjelja	Zdravstvena tehnologija.				
XIII nedjelja	Kvalitet zdravstvene zaštite.				
XIV nedjelja	Klasifikacioni sistemi u zdravstvu.				
XV nedjelja	Menadžment u zdravstvu.				
Metode obrazovanja: predavanja, vježbe, diskusije, rješavanje problema.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 4			u semestru: 60		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Jakovljević Đ., Grujić V., Martinov Cvejin M.: Socijalna medicina, udžbenik, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2014.

Dopunska literatura:

2. Hojer S.: Pristupi i metode u zdravstvenom odgoju, udžbenik, Koledž zdravlja, Ljubljana, 2005.
3. Simić S. i sar.: Socijalna medicina, udžbenik, Medicinski fakultet, Beograd, 2012.
4. Murphy F.: Community Engagement, Organization, and Development for Public Health Practice, Springer Publishing Company, New York, 2004.
5. Park K.: Parks Text Book Of Preventive & Social Medicine, Banarsidas Bhanot Publishers, Manchester, 2017.
6. Scriven A.: Promoting Health: A Practical Guide, Bailliere Tindall, Edinburgh, 2010.
7. Aspalter C.: Health Care Systems in Europe and Asia, Routledge, London, 2015.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Nakon odslušanog kursa, studenti će poznavati principe javnog zdravlja, zdravstvene politike, indikatora zdravstvenog stanja stanovništva, klasifikacionih sistema u zdravstvu i razumjeti funkcionisanje sistema zdravstvene zaštite, posebno u oblasti zdravstvene njege sa aspekta pacijenta, zdravstvenih radnika, zdravstvene ustanove, države i društva.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	40
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	20	-	-
kolokvijumi	30	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Olivera Đurović prof. primijenjenih studija dr Slađana Šimon
Saradnik:	saradnik u nastavi mr zdravstvene njege i terapije Vukica Đukić saradnik u nastavi struk. med. sest. Katarina Pešić

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

KONTROLA KVALITETA

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Kontrola kvaliteta					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-21	obavezan	treća	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je razumijevanje pojma i suštine kvaliteta kao tržišne kategorije, uočavanje specifičnosti kvaliteta u radnoj organizaciji, sa posebnim akcentom na specifičnosti usluge određenog sektora, upoznavanje sa osnovama organizacije ustanove, načinom rukovođenja ustanovom, specifičnostima procesa donošenja odluka, administrativnim procedurama i upravljanjem promjenama u ustanovi. Cilj predmeta je i razumijevanje i prihvatanje pojma standardizacije i značaja standarda u procesu definisanja kvaliteta.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Upravljanje kvalitetom: pojam, definisanje kvaliteta, razlozi za primjenu procesa kontrole kvaliteta.				
II nedjelja	Karakteristike kvaliteta u određenim oblastima (specifičnosti kontrole kvaliteta u zdravstvu...), oblici i nivoi ispoljavanja kvaliteta.				
III nedjelja	Sistemi upravljanja kvalitetom: definisanje i razvoj pojedinih sistema kvaliteta.				
IV nedjelja	Standardizacija usluga kao osnova kvaliteta, područja primjene standarda, vrste standarda.				
V nedjelja	Zahtjevi standarda ISO 9000, ISO 9001, ISO 14000, ISO 22000, primjena HACCP sistema, HALAL standardi.				
VI nedjelja	Značaj internih procedura unutar organizacije.				
VII nedjelja	Lanac rukovođenja.				
VIII nedjelja	Uloga zaposlenih u obezbjeđenju kvaliteta, značaj i uloga ljudskih resursa, proces upravljanja ljudskim resursima.				
IX nedjelja	Značaj i uloga menadžmenta u ostvarivanju kvaliteta.				
X nedjelja	Menadžeri kao faktor kvaliteta.				
XI nedjelja	Uloga korisnika usluge u kreiranju kvaliteta usluge.				
XII nedjelja	Percepcija, odstupanja, satisfakcija, metode za mjerenje kvaliteta usluga.				
XIII nedjelja	Strategijski pristup kvalitetu, tendencije u poslovnoj orijentaciji preduzeća, promjene u strukturi ponude.				
XIV nedjelja	Strategijsko prilagođavanje usluga savremenim trendovima.				
XV nedjelja	Segmentacija tržišta, diferenciranje, pozicioniranje, primjena savremenih tehnologija.				
Metode obrazovanja: predavanja, analiza slučaja, diskusija, radionica, e-učenje.					

Opterećenje studenata:			
nedjeljno: 4		u semestru: 60	
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi			
Literatura: <i>Osnovna literatura:</i> 1. Legetić B.: Principi menadžmenta, udžbenik, Ekonomski fakultet, Subotica, 2007. <i>Dopunska literatura:</i> 2. Milović Lj.: Organizacija zdravstvene njege sa menadžmentom, udžbenik, Naučna knjiga, Beograd, 2004. 3. Grujić V., Martinov-Cvejin M., Legetić B.: Menadžment u zdravstvu, udžbenik, Medicinski fakultet, Nov i Sad, 2007. 4. Gras J. M.: Laboratory quality control and patient safety, De Gruyter, Paris, 2017. 5. Bruce W.: Basic Quality Assurance and Quality Control in the Clinical Laboratory, Little Brown & Co, London, 2004. 6. Morrissey M. A.: Health Insurance, Health Administration Press, 2007. 7. Beik J. I.: Health Insurance Today: A Practical Approach, Saunders, Philadelphia, 2010.			
Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program): Nakon odslušanog i položenog predmeta, student bi trebalo da je osposobljen za praktičnu primjenu internih procedura i standarda u funkciji utvrđivanja i kontrole kvaliteta usluga, utvrđivanje i rangiranje kriterijuma kvaliteta, vladanje tehnikama i metodama za mjerenje i kontrolu kvaliteta i ocjenu primjene utvrđenih standarda sa posebnim akcentom na tip organizacije kojoj pripada. Takođe, student bi treba da se osposobi za način prihvatanja i sprovođenja korektivnih mjera u cilju upravljanja kvalitetom.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:			
predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	40
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	20	-	-
kolokvijumi	30	-	-
Ime i prezime nastavnika i saradnika:			
Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Marko Carić prof. primijenjenih studija dr Branislav Dudić		
Saradnik:	prof. primijenjenih studija dr Marko Carić prof. primijenjenih studija dr Branislav Dudić		
Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet: nema			
Napomena (ukoliko je potrebno): nema			

KUĆNA NJEGA I PATRONAŽA

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Kućna njega i patronaža					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-mod-01-a	obavezan	treća	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: Osnovi zdravstvene njega					
Ciljevi izučavanja predmeta: Osposobljavanje studenata za organizaciju i realizaciju sestrinskih intervencija u okviru zdravstvene njega u kući kod trudnica, novorođenčadi, male djece, starih, iznemoglih, povrijeđenih ili bolesnih osoba, za saradnju i učestvovanje u zdravstvenom timu u skladu sa savremenim principima zdravstvene njega.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja		Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.			
I nedjelja		Pojam i oblasti kućne njega.			
II nedjelja		Pojam i oblasti patronaže.			
III nedjelja		Rehabilitacioni postupci u kućnim uslovima.			
IV nedjelja		Rad sa trudnicama i porođaj u kućnim uslovima.			
V nedjelja		Rad se decom.			
VI nedjelja		Edukacija porodice, volontera i drugih osoba uključenih u njegu i liječenje iznemoglih, oboljelih ili povrijeđenih osoba.			
VII nedjelja		Način obilaska terena u gradskim i vangradskim uslovima.			
VIII nedjelja		Koje intervencija sestra sme/ne sme da primjeni.			
IX nedjelja		Specifičnost rada sa starim licima.			
X nedjelja		Specifičnost rada sa osobama sa ograničenim mogućnostima.			
XI nedjelja		Procjena fizičkog i psihičkog stanja.			
XII nedjelja		Realizacija sestrinskih intervencija prema zahtjevima odgovarajućeg stepena njega.			
XIII nedjelja		Način komunikacije, komunikacija sa rodbinom pacijenta.			
XIV nedjelja		Etička pitanja.			
XV nedjelja		Nepredviđena dešavanja (narkomanija, agresivnost, nasilje u porodici, pokušaji samoubistva...)			
Metode obrazovanja: predavanja uz korišćenje različitog video materijala, vježbe, radionica, simulacije, diskusija, e-učenje, klinička praksa, terenski rad.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 4			u semestru: 60		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokviiumi					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Krnić H., Vićovac Lj.: Kućna njega oboljelih i povređenih, Crveni krst Crne Gore, Beograd.

Dopunska literatura:

2. Bedeković -Petrovski N.: Rad patronažne sestre, Dom zdravlja Remetinec, Remetinec, 2011.
3. Savezni zavod za zdravstvenu zaštitu Beograd: Priručnik za patronažnu službu SR Crne Gore, Beograd, 2005.
4. Stojiljković J.: Zdravstvena njega, udžbenik, autorsko izdanje, Beograd, 2008.
5. Marinković R. i sar.: Sestrinske procedure (prevod sa engleskog), Data status, Beograd, 2010.
6. Šarenac D.: Zdravstvena njega starih, udžbenik, autorsko izdanje, Licej, Beograd, 2009.
7. Harris M.: Home Health Care, Jones & Bartlett Learning, Massachusetts, 2009.
8. Marrelli T. M.: Home Care Nursing: Surviving In An Ever-changing Care Environment, Sigma Theta Tau International, London, 2016.
9. Monks K. E., Jaffe M. S.: Home Health Nursing, Assessment and Care Planning, Mosby, London, 2012.
10. McEvan M.: Health Visiting, McHill Publishing, New York, 2012.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Studenti će biti osposobljeni za sprovođenje sestrinskih intervencija u okviru zdravstvene njege u kući, uključujući utvrđivanje potreba, procjenu fizičkog i psihičkog stanja trudnica, novorođenčadi, male djece, starih, iznemoglih, povrijeđenih ili bolesnih osoba i realizaciju specijalne njege u kućnim uslovima.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predisipitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	40	-	-
kolokvijumi	20	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Brane Gavrančić prof. primijenjenih studija dr Zorica Živković, spec. pedijatrije
Saradnik:	saradnik u nastavi mast. menadž. u sist. zdrav. zašt. Danijela Radoičić

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

MARKETING ZDRAVSTVENIH USTANOVA

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Marketing zdravstvenih ustanova					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-izb-04-a	izborni	druga	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je da student stekne osnovna znanja iz oblasti marketinga u zdravstvu, da se upozna sa savremenim metodama marketinških strategija i načinima komunikacija u marketingu u zdravstvu. U skladu sa tim, primarni cilj predmeta je da upozna studente sa genezom i ciljevima raznih oblasti strategijskog marketinga, uključujući njegove dominantne teorije, a što je neophodno za uspješni razvoj posla. Student će takođe steći znanja o pojmovima marketinške kampanje, dizajniranja plana marketinga i osnovnim metodama koje se koriste u marketingu zdravstvene ustanove, državnih organa ili u smislu nekih javnih kampanja ili akcija.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Priroda i karakter marketinga. Evolucija marketinga i pristupi izučavanju. Proces upravljanja marketingom.				
II nedjelja	Promjene marketinga u zdravstvenim ustanovama, marketingu države ili državnih organa. Prikaz i analiza marketinške sredine.				
III nedjelja	Marketing -informacioni sistem i istraživanje tržišta. Analiza tržišta.				
IV nedjelja	Segmentacija tržišta i selekcija ciljnih tržišta. Pojam percepcije javnosti.				
V nedjelja	Značaj marketinga u zdravstvu u strateškom menadžmentu.				
VI nedjelja	Istraživanje tržišta. SWOT analiza, benchmarking i portfolio. BCG matrica.				
VII nedjelja	Integrisane marketing komunikacije. Promotivne kampanje zdravlja. Prevencija, promocija javnog zdravlja i marketing.				
VIII nedjelja	Lanac vrijednosti i troškovna efektivnost.				
IX nedjelja	Opšti principi marketinga (marketing miks, modeli, metode i tehnike marketinga).				
X nedjelja	Dizajniranje plana promotivne kampanje. Targetiranje. Postmarketinško praćenje kampanje.				
XI nedjelja	Kodeks medicinske marketinške prakse. Generalni marketing i ciljane marketinške kampanje. Različiti tipovi marketing materijala u zdravstvu u zavisnosti od targetne grupe.Outsourcing marketinga, marketinške agencije.				
XII nedjelja	Štampani materijal, štampani mediji, bilbordi, elektronski mediji, društvene mreže.				
XIII nedjelja	Direktan marketing. Sajmovi, konferencije, skupovi. Sponzorstva. Sajt. Promotivni materijal.				

XIV nedjelja	Prezentacija. Marketing i PR. Javni nastupi zapošljenih, rukovodstva zdravstvene ustanove, državnih organa.		
XV nedjelja	Dress code. Izgled zapošljenih, ustanove.		
Metode obrazovanja: predavanja, diskusije, analiza slučajeva iz prakse, radionica, analiza slučajeva iz prakse, gostujuće predavanje predstavnika privrede (marketing ili PR menadžer zdravstvene ustanove, marketing ili PR menadžer privredne organizacije), vježbe, e-učenje.			
Opterećenje studenata:			
nedjeljno: 4		u semestru: 60	
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi			
Literatura: <i>Osnovna literatura:</i> 1. Kotler P.: Upravljanje marketingom, udžbenik, Mate, Zagreb, 2011. <i>Dopunska literatura:</i> 2. Macura P.: Marketing – mikro, mala i srednja preduzeća, udžbenik, Ekonomski fakultet, Banja Luka, 2009. 3. Tasić Lj.: Farmaceutski menadžment i marketing, Nauka, Beograd, 2012. 4. Berkowitz N. E.: Essentials Of Health Care Marketing, Jones & Bartlett Learning, Boston, 2010. 5. Kotler P., Keller K.: Marketing, Management, Person Education, New Jersey, 2012.			
Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program): Nakon uspješnog savladavanja kursa, student će imati sposobnost kritičkog razumijevanja strategijskog marketinga i biti osposobljen za samostalno istraživanje marketinških metoda pogodnih za rješavanje određenog projektnog zadatka zdravstvene ustanove, državnih organa ili u smislu nekih javnih kampanja ili akcija. Student će takođe biti kompetentan da sudi o relevantnim teorijama strategijskog marketinga u različitim empirijskim kontekstima i moći da razumije povezanost između marketinške strategije, operativno-organizacionih djelova preduzeća i tržišnih rezultata. Student će biti osposobljen za razumijevanje vođenja marketinške kampanje, pojma dizajniranja plana marketinga i osnovnih metoda koje se koriste u marketingu.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:			
predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	40
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	20	-	-
kolokvijumi	30	-	-
Ime i prezime nastavnika i saradnika:			
Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Marko Carić		
Saradnik:	prof. primijenjenih studija dr Marko Carić		
Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet: nema			
Napomena (ukoliko je potrebno): nema			

MEDICINSKA REHABILITACIJA

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Medicinska rehabilitacija					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-izb-05-b	izborni	treća	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Usvajanje principa, ideje i filozofije savremene rehabilitacije oboljelih i povređenih osoba primjenom svih potrebnih mjera i postupaka u cilju maksimalno mogućeg ponovnog osposobljavanja, vraćanja u životno i radno okruženje, resocijalizacije i inkluzije u porodicu i društvo, kroz holistički individualizovani pristup i interdisciplinarnu saradnju u timu za rehabilitaciju.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Utjecaji životnog i radnog okruženja na psihofizičko-socijalni integritet osobe.				
II nedjelja	Pojam, značaj i suština rehabilitacije oboljelih i povređenih osoba. Invaliditet i invalidnost.				
III nedjelja	Ideja, filozofija i razvoj rehabilitacije. Savremeni koncept rehabilitacije.				
IV nedjelja	Odnos medicine i rehabilitacije.				
V nedjelja	Podjela rehabilitacije. Etika i diontologija.				
VI nedjelja	Principi rehabilitacije. Kontraindikacije i indikacije.				
VII nedjelja	Holistički pristup. Individuacija u pristupu. Multidisciplinarni pristup. Timski rad.				
VIII nedjelja	Specifičnosti invaliditeta prema životnom dobu – dječije doba i doba adolescencije, produktivno doba, treće doba.				
IX nedjelja	Fizički, psihički i socijalni aspekti invaliditeta. Invalidnost i društvo.				
X nedjelja	Klasifikacije i modeli: medicinski, socijalni, inkluzivni.				
XI nedjelja	Fizičke i socijalne barijere. Diskriminacije u porodici i društvu. Pristupačnost. Situacija hendikepa.				
XII nedjelja	Medicinska rehabilitacija. Metodologija – fizikalna medicina u rehabilitaciji. Pomagala.				
XIII nedjelja	Adaptacije i modifikacije životnog, radnog i javnog okruženja.				
XIV nedjelja	Edukacija. Procjena radne sposobnosti.				
XV nedjelja	Profesionalna rehabilitacija.				
Metode obrazovanja: predavanja uz korišćenje različitog video materijala, vježbe, radionica, rad na modelu, klinička praksa.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 4			u semestru: 60		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Nedvidek B.: Osnovi fizikalne medicine i rehabilitacije, udžbenik, Medicinski fakultet, 2013.

Dopunska literatura:

2. K. Savić, A. Mikov: Rehabilitacija djece i omladine, Orto medics, Novi Sad, 2007.
3. Jovanović Sretenović T.: Praktikum iz Osnovi rehabilitacije, Visoka zdravstvena škola primijenjenih studija, Beograd, 2012.
4. Delin A.: U susret osobama sa invaliditetom, Britanski savjet, Beograd, 2008.
5. Vučić R., Marković P., Savković N.: Klinička radna terapija - praktikum sa terapijskim medicinskim podsetnikom, Alternativa, Beograd, 2006.
6. Playforth S.: Upoznavanje osoba sa invaliditetom, Britanski savjet, Beograd, 2008.
7. DeLisa J. A., Gans B. M., Walsh N. E., Bockenek W. L.: Physical Medicine and Rehabilitation - Principles and Practice, Lippincott Williams & Wilkins, New York, 2004.
8. Smith -Gabai H.: Occupational Therapy in Acute Care, AOTA Press, Maryland, 2011.
9. Crouch R., Alers V.: Occupational Therapy in Psychiatry and Mental Health, Wiley-Blackwell, New Jersey, 2005.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Usvojenim principima i filozofijom savremene rehabilitacije, kroz holističko sagledavanje psihofizičko-socijalnog integriteta i individualizaciju u pristupu oboljeloj ili povređenoj osobi i sagledavanjem konkretnih potreba, student će moći da odredi primjenu svih potrebnih mjera i postupaka za uspješno ostvarivanje cilja u procesu njihovog ponovnog osposobljavanja, resocijalizacije i reintegracije kroz inkluziju u porodicu i društvo primjenom moguće primarne, sekundarne i tercijarne prevencije invaliditeta.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predisipitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	40
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	20	-	-
kolokvijumi	30	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Ljubica Nikčević Krivokapić, spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
Saradnik:	prof. primijenjenih studija dr Ivana Kaćanski, profesor primijenjenih studija saradnik u nastavi struk. mast. med. sest. Vesna Bilafer

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

MEDICINSKI I FARMACEUTSKI OTPAD

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Medicinski i farmaceutski otpad					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-izb-01-b	izborni	prva	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja iz oblasti upravljanja medicinskim i farmaceutskim otpadom, metodama procene rizika, naročito rizika od infektivnog otpada i obučavanje studenata da mogu samostalno ili u okviru timova da vrše identifikaciju i klasifikaciju (podjelu) medicinskog i farmaceutskog otpada i koriste podatke o kategorizaciji istog, a radi izrade i realizacije.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Medicinski otpad, infektivni otpad.				
II nedjelja	Farmaceutski, hemijski, patoanatomski i radioaktivni otpad.				
III nedjelja	Nastanak otpada.				
IV nedjelja	Tokovi otpada u zdravstvenim i drugim institucijama.				
V nedjelja	Procjena količina i rizici.				
VI nedjelja	Razdvajanje, sakupljanje, obeležavanje, skladištenje i tretman medicinskog i farmaceutskog otpada.				
VII nedjelja	Odlaganje medicinskog i farmaceutskog otpada.				
VIII nedjelja	Savremeni načini tretmana i odlaganja medicinskog i farmaceutskog otpada u Crnoj Gori.				
IX nedjelja	Savremeni načini tretmana i odlaganja medicinskog i farmaceutskog otpada u svijetu, EU regulativa.				
X nedjelja	Principi upravljanja otpadom.				
XI nedjelja	Mjesto i uloga lica koje je zaduženo za upravljanje medicinskim otpadom u zdravstvenim.				
XII nedjelja	Agencije i ustanove za odlaganje otpada.				
XIII nedjelja	Nacionalna zakonska regulativa.				
XIV nedjelja	Preporuke i dobra praksa u zemljama Evropske unije.				
XV nedjelja	Izrada Plana upravljanja otpadom. Planovi u Crnoj Gori.				
Metode obrazovanja: predavanja, analiza slučaja, diskusija, radionica, e-učenje.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 4			u semestru: 60		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Tošović S. i sar.: Bezbedno upravljanje medicinskim otpadom, Nacionalni vodič dobre prakse, Ministarstvo zdravlja RS, Beograd, 2009.
2. Matović V., Đukić M., Antonijević B.: Praktikum iz kliničko-toksikoloških analiza, ur.: Matović V., Paragon, Beograd, 2005.

Dopunska literatura:

3. Jakanović M.: Toksikologija, udžbenik, ur.: Gavrilović M., udžbenik, Elit Medica, Beograd, 2011.
4. Landrum V. J.: Medical Waste Management and Disposal, Elsevier, London, 2011.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Usvojena znanja i vještine za upravljanje medicinskim i farmaceutskim otpadom, posebno opasnim otpadom, osposobljenost stručnog kadra za edukaciju medicinskog osoblja, analizu stanja, izradu i realizaciju planova upravljanja otpadom u zdravstvenim i farmaceutskim ustanovama.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	30	-	-
kolokvijumi	30	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Gordana Švonja Parezanović prof. primijenjenih studija dr Srđan Stojanović
Saradnik:	prof. primijenjenih studija dr Gordana Švonja Parezanović saradnik u nastavi struk. med. sest. Jasmina Birta

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

MENADŽMENT LJUDSKIH RESURSA U ZDRAVSTVU

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Menadžment ljudskih resursa u zdravstvu					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-izb-03-a	izborni	druga	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenata sa konceptom upravljanja ljudskim resursima. Predmet je zamišljen tako da studentima približi osnovna pitanja u oblasti upravljanja ljudskim resursima, kao i da ukaže na segmente posla menadžera, čija je jedna od najvažnijih funkcija rukovođenje ljudima. Izbor sadržaja (tema) i način realizacije nastave vođeni su prvenstveno određenjem krajnjeg cilja predmeta.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja		Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.			
I nedjelja		Uvod u menadžment i menadžment ljudskih resursa. Glavne aktivnosti kadrovskog menadžmenta i menadžmenta ljudskih resursa.			
II nedjelja		Razlike između menadžmenta ljudskih resursa i kadrovske funkcije. Socijalna zaštita u industriji.			
III nedjelja		Regrutovanje i selekcija. Usvajanje drugih kadrovskih aktivnosti. Zakonodavstvo. Fleksibilnost i različitost. Informaciona tehnologija. Profesionalna udruženja kadrovskih službenika.			
IV nedjelja		Menadžment ljudskih resursa. Glavne karakteristike menadžmenta ljudskih resursa. Problemi koncepta menadžmenta ljudskih resursa. Marketing menadžmenta ljudskih resursa. Strategija i planiranje ljudskih resursa.			
V nedjelja		Proces formulisanja strategije. Planiranje ljudskih resursa. Predviđanje potražnje za ljudskim resursima. Analiza posla. Procjena interne i eksterne ponude ljudskih resursa.			
VI nedjelja		Nezaposlenost. Manjak kvalifikacija. Konkurencija. Geografski faktor. Sredstva. Razvoj. Nagrađivanje. Odnosi sa zapošljenima.			
VII nedjelja		Evropska unija: procedure regrutovanja. Opis posla i specifikacija o osobi, profil kompetentnosti. Specifikacija o osobi, profil kompetentnosti u kontekstu regrutovanja.			
VIII nedjelja		Oglašavanje slobodnog radnog mjesta. Ciljno regrutovanje. Administrativne procedure. Selekcija, uži izbor i intervju. Telefonski intervju. Intervju. Tehnike ispitivanja.			
IX nedjelja		Administrativne procedure. Dopunske tehnike selekcije. Psihološko testiranje. Preporuke. Zdravstvene provjere.			
X nedjelja		Odnosi u zapošljavanju. Prava i obaveze obe strane. Zakon o zapošljavanju. Penzionisanje. Plaćanje za obavljeni posao ili ocjena učinka. Uloga poslodavca.			
XI nedjelja		Uticaj ličnih problema na radno mjesto. Povjerljivost.			

XII nedjelja	Vještina savjetovanja. Proces komunikacije. Hijerarhijski nivoi komuniciranja. Zaštita na radu.		
XIII nedjelja	Propisi o radnom vremenu iz EU. Procjena rizika. Partnerstvo i angažovanje zaposlenih.		
XIV nedjelja	Tehnike angažovanja zaposlenih. Osnovne karakteristike disciplinske procedure. Kontrola odsustva. Uloga menadžera ljudskih resursa.		
XV nedjelja	Otpuštanje i višak radnika. Ugovor na određeno vreme. Nezakonito otpuštanje. Prava otpuštenih radnika. Rad u inostranstvu.		
Metode obrazovanja: predavanja, praktične vježbe, radionica, diskusija, simulacija, analiza slučajeva iz prakse, e-učenje.			
Opterećenje studenata:			
nedjeljno: 4	u semestru: 60		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi			
Literatura: <i>Osnovna literatura:</i> 1. Mićović P.: Zdravstveni menadžment, udžbenik, ECPD, Beograd, 2008. <i>Dopunska literatura:</i> 2. Žujić D.: Menadžment ljudskih resursa i kvalitet, Centar za primijenjenu psihologiju društva psihologa Crne Gore, Beograd, 2013. 3. Frančesko M.: Kako Unaprijediti menadžment u preduzeću, Novi Sad, Prometej, 2013. 4. Flynn W. J., Mathis R. L., Jackson J. H.: Healthcare Human Resource Management, Cengage Learning, Boston, 2006. 5. Niles N.: Basic Concepts of Health Care Human Resource Management, Jones & Bartlett Learning, London, 2012. 6. Dun R. T.: Dunn and Haimann's Healthcare Management, Health Administration Press, New York, 2010.			
Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program): Student će moći da upotrebi stečena znanja pri upravljanju ljudskim resursima u okviru budućeg zanimanja.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:			
predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	40
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	20	-	-
kolokvijumi	30	-	-
Ime i prezime nastavnika i saradnika:			
Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Marko Carić prof. primijenjenih studija dr Branislav Dudić		
Saradnik:	prof. primijenjenih studija dr Marko Carić		
Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet: nema			
Napomena (ukoliko je potrebno): nema			

MENTALNA HIGIJENA

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Mentalna higijena					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-izb-05-a	izborni	treća	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Osposobiti studente da fenomene mentalnog zdravlja i mentalne bolesti sagledavaju sa jednog šireg, multidisciplinarnog i multidimenzionalnog aspekta, da preuzmu odgovorne poslove na zaštiti i unaprijeđenju mentalnog zdravlja u radu sa ljudima u zajednici, ali i brigu o bolesnima uz primjenu visoke tehnologije i sačuvane humane odnose u institucijama i njihovim domovima.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Predmet i teorijske osnove mentalnog zdravlja.				
II nedjelja	Prevenција mentalnih poremećaja.				
III nedjelja	Mentalno zdravlje cjelokupnog životnog ciklusa čovjeka: rođenje i djetinjstvo. Adolescencija. Odraslo doba. Starost.				
IV nedjelja	Savremeni problemi življenja: alijenacija. Življenje u gradskoj sredini. Življenje u seoskoj sredini.				
V nedjelja	Problemi ishrane. Fizičke aktivnosti. Životne krize.				
VI nedjelja	Bolest i onesposobljenost u porodici. Stres i sindrom izgaranja.				
VII nedjelja	Vanredne situacije. Izbjeglištvo, ratna dejstva. Prirodne nepogode. Posttraumatska stanja.				
VIII nedjelja	Socijalna patologija i maladaptivna ponašanja: marginalizovane grupe. Vanbračnost. LGBT populacija.				
IX nedjelja	Nasilje u porodici. Nasilje nad ženama. Nasilje nad starim licima.				
X nedjelja	Alkoholizam. Narkomanija. Prostitucija.				
XI nedjelja	Vjerske sekte. Patološko kockanje. Suicidalnost. Novi oblici zavisnosti.				
XII nedjelja	Mentalnohigijenski pristup čovjeku: zdravlje i bolest.				
XIII nedjelja	Umiranje i smrt. Dehumanizacija i humanizacija odnosa.				
XIV nedjelja	Komunikacija u djelatnosti zdravstvenih radnika.				
XV nedjelja	Sveobuhvatna zaštita mentalnog zdravlja.				
Metode obrazovanja: predavanja, vježbe, radionica, diskusija, seminarski rad.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 4			u semestru: 60		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Simić M., Kovačević K.: Mentalna higijena, udžbenik, autorsko izdanje, Beograd, 2004.

Dopunska literatura:

2. Kaličanin P. i dr.: Stres, zdravlje, bolest, udžbenik, Obeležja, Beograd, 2011.
3. Berger D.: Zdravstvena psihologija, Društvo psihologa Crne Gore, Centar za prim. psihologiju, Beograd, 2012.
4. Havelka M. i dr.: Zdravstvena psihologija, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2012.
5. Nikolić D.: Bolesti zavisnosti, Narodna knjiga-Alfa, Beograd, 2007.
6. Stanković Z., Begović D.: Alkoholizam od prve do poslednje čaše, Kreativni centar, Beograd, 2005.
7. Glen A.: Mental Hygiene: How To Change Your Mind, CreateSpace Independent Publishing Platform, London, 2018.
8. Tria G. E., Gaerlan J. E., Limpingo D. A.: Principles of Mental Hygiene, Pantas Publishing & Printing, Rotterdam, 2010.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Usvojena znanja i ovladanost vještinama procenjivanja, praćenja, kreiranja i vođenja terapijske komunikacije sa korisnicima zdravstvene zaštite – osobama sa problemima mentalnog zdravlja, članovima njihovih porodica i zdravim članovima zajednice.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	40
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	20	-	-
kolokvijumi	30	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Jadranka Jovanović Privrodski, spec. pedijatrije, supspec. neurologije i psihijatrije razvojnog doba, supspec. kliničke genetike prof. primijenjenih studija dr Slavica Konević
Saradnik:	saradnik u nastavi struk. mast. med. sest. Jelena Kovačev

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

METODIKA ISTRAŽIVAČKOG RADA

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Metodika istraživačkog rada					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-izb-06-b	izborni	treća	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Osposobljavanje studenta za stručni, naučno-istraživački rad i bibliografsko-istraživački rad.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Značaj stručnog i naučnog rada.				
II nedjelja	Razlika između naučnog i stručnog rada.				
III nedjelja	Etape stručnog, naučno-istraživačkog i bibliografsko-istraživačkog rada.				
IV nedjelja	Izbor teme i koncipiranje hipoteze.				
V nedjelja	Izbor metodologije istraživanja. Pregled literature. Načini citiranja literature.				
VI nedjelja	Eksperiment.				
VII nedjelja	Anketa i obrada rezultata ankete, zaštita podataka.				
VIII nedjelja	Statistička obrada rezultata.				
IX nedjelja	Kvalitet uzorka.				
X nedjelja	Objektivnost i subjektivnost. Rezultat, diskusija i zaključak.				
XI nedjelja	Struktura i pisanje stručnog i naučnog rada. Vrste stručnih i naučnih radova.				
XII nedjelja	Vrednovanje stručnog i naučnog rada.				
XIII nedjelja	Načini objavljivanja stručnog i naučnog rada.				
XIV nedjelja	Citiranost.				
XV nedjelja	Plagijat. Zaštita podataka. Metodologija izrade seminarskog i završnog rada.				
Metode obrazovanja: nastava, predavanja uz korišćenje didaktičkih sredstava, vježbe, radionice, terenska nastava, seminarski rad.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 4			u semestru: 60		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Milankov V., Jakšić P.: Metodologija naučno-istraživačkog rada u biološkim disciplinama, udžbenik, Prirodno-matematički fakultet, Novi Sad, 2006.
2. Šomodi Š., Novković N., Kraljević-Balalić M., Kajari K.: Uvod u naučni rad, udžbenik, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad, 2004.

Dopunska literatura:

3. Konvencionalne i elektronske baze podataka.
4. Ebel H. F., Bliefert C., Russey W. E.: The art of scientific writing, Wiley-VCH, Verlag GmbH & Co. KGaA, Weinheim, 2004.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Ovladavanje neophodnim znanjem koje će osposobiti studenta za stručni, naučno-istraživački i bibliografsko-istraživački rad.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	40
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	20	-	-
kolokvijumi	30	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Marko Carić prof. primijenjenih studija dr Srđan Stojanović
Saradnik:	prof. primijenjenih studija dr Marko Carić

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

METODOLOGIJA ZDRAVSTVENOG OBRAZOVANJA I PROMOCIJA ZDRAVLJA

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Metodologija zdravstvenog obrazovanja i promocija zdravlja					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-07	obavezan	prva	5	predavanja	15
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Svrha promocije zdravlja u predškolskim i školskim ustanovama je uspješan razvoj djece i mladih da bi stasali u zdrave, zadovoljne, uspjezne, samosvjesne i odgovorne osobe. Takođe, cilj predmeta je osposobljavanje studenta za sagledavanje uloge zdravstvenog i vanzdravstvenih sektora i načina njihovog aktivnog povezivanja u procesu promocije zdravlja.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Definicija i pojam promocije zdravlja, principi i strategije.				
II nedjelja	Promocija zdravlja i zdravstveno vaspitanje u strateškim dokumentima.				
III nedjelja	Okruženja za sprovođenje promocije zdravlja.				
IV nedjelja	Populaciona i visokorizična strategija prevencije hroničnih nezaraznih bolesti (kardiovaskularna oboljenja, dijabetes, karcinom dojke...).				
V nedjelja	Bihevioralni i biološki faktori rizika za nastanak hroničnih nezaraznih bolesti.				
VI nedjelja	Značaj promocije zdravlja u prevenciji zaraznih bolesti (polne bolesti, vaške, virusna oboljenja, male boginje, COVID-19...).				
VII nedjelja	Modeli ponašanja kojima se objašnjavaju promjene koje vode zdravlju.				
VIII nedjelja	Zdravstveno vaspitanje – definicije, ciljevi, metode i sredstva.				
IX nedjelja	Struktura preventivno-promotivnog programa u predškolskim i školskim ustanovama.				
X nedjelja	Škole za trudnice.				
XI nedjelja	Predškolski i školski program.				
XII nedjelja	Obuka marginalizovanih grupa ljudi (beskućnici, Romi, sigurne kuće...).				
XIII nedjelja	Sadržaj i organizacija rada u Centrima za promociju zdravlja zavoda i instituta za javno zdravlje.				
XIV nedjelja	Evaluacija programa u promociji zdravlja.				
XV nedjelja	Kontinualna medicinska edukacija zdravstvenih radnika.				
Metode obrazovanja: nastava, predavanja uz korišćenje didaktičkih sredstava, vježbe, radionice, terenska nastava, seminarski rad.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 3			u semestru: 45		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Hojer S.: Pristupi i metode u zdravstvenom odgoju, udžbenik, Koledž zdravlja, Ljubljana, 2005.

Dopunska literatura:

2. Graser S., Hill E., Potter B., Matijević S., Jović S.: Promocija zdravlja zasnovana na dokazima, Ministarstvo zdravlja Republike Crne Gore, 2006.
3. Gerlič I.: Savremene informacione tehnologije u obrazovanju, Nacionalna izdavačka kuća Slovenija, Ljubljana, 2010.
4. Pokorn D.: Ishrana u različitim fazama života: dodatak ishrani u ishrani, Marbona, Ljubljana, 2013.
5. Koelen M. A., Van den Ban A. W.: Health Education and Health Promotion, Wageningen Academic Publishers, London, 2014.
6. Scriven A.: Promoting Health: A Practical Guide, Bailliere Tindall, Edinburg, 2010.
7. Park K.: Parks Text Book Of Preventive & Social Medicine, Banarsidas Bhanot Publishers, Manchester, 2017.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Po završetku kursa i polaganja ispita, student će posjedovati vještine za rad sa zdravstvenim i drugim profesionalcima, grupama i pojedincima u zajednici na sprovođenju promocije zdravlja, ali prije svega će razumjeti značaj zdravstvenog obrazovanja i promocije zdravlja posebno u uspješnom razvoju predškolske djece, školske djece i mladih.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predisipitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	30	-	-
kolokvijumi	30	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Zorica Živković, spec. pedijatrije prof. primijenjenih studija dr Slavica Konević
Saradnik:	saradnik u nastavi mr zdravstvene njege i terapije Vukica Đukić saradnik u nastavi struk. med. sest. Katarina Pešić

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Organizacija zdravstvene djelatnosti					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-09	obavezan	prva	5	predavanja	15
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je da se student upozna sa osnovama organizacije zdravstvenih ustanova i zdravstvenog sektora, načinom rukovođenja ustanovom, specifičnosti ma procesa donošenja odluka u zdravstvenoj djelatnosti, motivacijom i izgradnjom zdravstvenih timova, specifičnostima unutar resorne komunikacije u zdravstvenim ustanovama, kadrovskim kompleksom i izgradnjom humanih resursa, specifičnostima poslovne politike i strategijom planiranja, administrativnim procedurama i upravljanjem promjenama u zdravstvenim ustanovama, obaveznim i drugim vidovima zdravstvenog osiguranja.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Zdravstveni sistem.				
II nedjelja	Uloga kvalitetne komunikacije.				
III nedjelja	Upravljanje zdravstvenim sistemom i zdravstvenim ustanovama.				
IV nedjelja	Uloga menadžera, razlika između komandovanja i liderstva.				
V nedjelja	Politika i dinamika zapošljavanja.				
VI nedjelja	Proces prijema, obavljanje intervjua i integracija novozaposlene osobe. Obuka.				
VII nedjelja	Organizacija zdravstvene ustanove.				
VIII nedjelja	Primarna, sekundarna i tercijarna zdravstvena zaštita.				
IX nedjelja	Vrste zdravstvenih ustanova.				
X nedjelja	Zakon o zdravstvenoj zaštiti.				
XI nedjelja	Načela zdravstvene zaštite.				
XII nedjelja	Zaštita stanovništva od zaraznih bolesti.				
XIII nedjelja	Zdravstvene komore.				
XIV nedjelja	Organi republičke uprave u oblasti zdravlja.				
XV nedjelja	Inspekcijski nadzor.				
Metode obrazovanja: predavanja, radionica, analiza slučaja, diskusija, e-učenje.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 3			u semestru: 45		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Vasiljević R.: Metodika i organizacija zdravstvene njege, udžbenik, Viša medicinska škola, Beograd, 2014.
2. Milović Lj.: Organizacija zdravstvene njege sa menadžmentom, udžbenik, Naučna knjiga, Beograd, 2014.

Dopunska literatura:

3. Grujić V., Martinov Cvejin M., Legetić B.: Socijalna medicina, udžbenik, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2011.
4. Garcarz W., Chambers R., Ellis S.: Make Your Healthcare Organisation a Learning Organisation, CRC Press, Manchester, 2013.
5. Amelung W. E.: Healthcare Management, Springer-Verlag Berlin Heidelberg, Munchen, 2012.
6. Morrissey Michael A.: Health Insurance, Health Administration Press, 2007.
7. Beik Janet I.: Health Insurance Today: A Practical Approach, Saunders, Philadelphia, 2010.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Nakon odslušanog kursa, student će biti osposobljen da organizuje zdravstvene timove, obezbeđuje kvalitetnu komunikaciju unutar zdravstvene ustanove, efikasno donosi odluke u deficitu vremena i efikasno upravlja promjenama, razumijeće sisteme obavezne, kao i druge vidove zdravstvene zaštite.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	40
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	20	-	-
kolokvijumi	30	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Olivera Đurović prof. primijenjenih studija dr Slađana Šimon
Saradnik:	prof. primijenjenih studija dr Olivera Đurović saradnik u nastavi dr Zlata Janjić, spec. plastične i rekonstruktivne hirurgije

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

OSNOVI GINEKOLOGIJE I AKUŠERSTVA I ZDRAVSTVENA NJEGA PACIJENATA U GINEKOLOGIJI I AKUŠERSTVU

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Osnovi ginekologije i akušerstva i zdravstvena njega pacijenata u ginekologiji i akušerstvu					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-12	obavezan	druga	10	predavanja	30
				vježbe	45
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	180
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: Osnovi zdravstvene njega					
Ciljevi izučavanja predmeta: Osposobiti studenta da usvojena znanja koristi u edukaciji populacije sa ciljem unaprijeđenja i očuvanja reproduktivnog zdravlja, u praćenju zdravstvenog stanja, učestvovanju pri dijagnostičkim i terapijskim postupcima, te planiranju i sprovođenju zdravstvene njega žena.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Najčešće i najznačajnije bolesti žena.				
II nedjelja	Najčešće dijagnostika, prevencija i liječenje bolesti žena.				
III nedjelja	Terapeutska dijagnoza u ginekologiji.				
IV nedjelja	Fizički aspekti trudnoće, edukacija i njega trudnica, porodilja i dojilja.				
V nedjelja	Psihički i socijalni aspekti trudnoće, edukacija i njega trudnica, porodilja i dojilja.				
VI nedjelja	Terapeutska dijagnoza u akušerstvu.				
VII nedjelja	Fizički, psihički i socijalni aspekti bračnog steriliteta i menopauze.				
VIII nedjelja	Značaj edukacije i njega po pitanju seksualnih odnosa, trudnoće, abortusa, porođaja, njega dijeteta.				
IX nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njega u ginekologiji i njihovim suspjecijalističkim granama.				
X nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njega u akušerstvu.				
XI nedjelja	Anatomija i fiziologija reproduktivnog sistema.				
XII nedjelja	Upalne promjene genitalnog sistema, benigne, maligne promjene genitalnog sistema, ginekološka urologija.				
XIII nedjelja	Sterilitet, planiranje porodice.				
XIV nedjelja	Fiziologija trudnoće, patologija rane i kasne trudnoće, normalan porođaj, patologija poroda.				
XV nedjelja	Metode nadzora fetusa, fiziologija laktacije.				
Metode obrazovanja: predavanja uz korišćenje različitog video materijala, vježbe, rad na modelu, klinička praksa.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 5			u semestru: 75		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi					

Literatura:**Osnovna literatura:**

1. Đurđević S., Kopitović V., Kapamacija A.: Ginekologija, udžbenik, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2015.

Dodatna literatura:

2. Dinulović D.: Savremena ginekologija, Agencija za marketing DON VAS, 2006.
3. Jacob A.: A Comprehensive Textbook of Midwifery and Gynecological Nursing, Jaypee Brothers Medical Pub, New York, 2015.
4. Hoffman B., Schorge J., Bradshaw K., Halvorson L., Schaffer J., Corton M.: Williams Gynecology, Mc-Graw-Hill Education, 2016.
5. Beckmann C. R. B., Herbert W., Laube D., Ling F., Smith R.: Obstetrics and Gynecology, LWW, Liverpool, 2013.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Po završetku kursa, student će biti u stanju da prepozna patologije rane i kasne trudnoće, da pruži zdravstvenu njegu kod prevremeno rođenog djeteta, primjeni proceduru premještanja prevremeno rođenog djeteta, učestvuje u dijagnostičkim i terapijskim intervencijama.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	40	-	-
kolokviji	20	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Milica Živaljević, spec. onkologije
Saradnik:	saradnik u nastavi struk. mast. med. sest. Mira Stjepanović saradnik u nastavi struk. med. sest. Milica Janović

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

OSNOVI HIRURGIJE SA ORTOPEDIJOM I ZDRAVSTVENA NJEGA HIRURŠKIH PACIJENATA

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Osnovi hirurgije sa ortopedijom i zdravstvena njega hirurških pacijenata					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-17	obavezan	treća	8	predavanja	60
				vježbe	45
				drugi oblici aktivne nastave	360
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: Osnovi zdravstvene njege					
Ciljevi izučavanja predmeta: Ovladavanje teoretskim znanjem i vještinama u zbrinjavanju bolesnika svih hirurških grana.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja		Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.			
I nedjelja		Principi asepse i antiseptice. Terapija oboljenja organa digestivnog i endokrinog sistema.			
II nedjelja		Terapija povreda organa digestivnog i endokrinog sistema.			
III nedjelja		Terapija oboljenja lokomotornog aparata. Terapija povreda lokomotornog aparata.			
IV nedjelja		Terapija oboljenja i povreda krvnih i limfnih sudova.			
V nedjelja		Terapija oboljenja i povreda centralnog i perifernog nervnog sistema.			
VI nedjelja		Terapija oboljenja i povreda kože, principi rekonstruktivne i estetske hirurgije.			
VII nedjelja		Terapija oboljenja i povreda genito-urinarnog trakta.			
VIII nedjelja		Terapija oboljenja i povreda grudnog koša i pluća.			
IX nedjelja		Terapija oboljenja i povreda srca, vantjelesni krvotok.			
X nedjelja		Etiopatogeneza, klasifikacija i određivanje stadijuma malignih bolesti.			
XI nedjelja		Specifičnosti hirurgije razvojnog doba, simptomatologija i dijagnostika oboljenja i povreda u periodu djetinjstva.			
XII nedjelja		Definicija, vrste i načini transplantacije organa i tkiva, transplantacija sa živih davalaca, organizacija i medikolegalni aspekti transplantacije organa. Specifičnosti njege kod transplantacije organa.			
XIII nedjelja		Pojam anestezije i reanimacije, priprema bolesnika za operativno liječenje, vrste anestezije i monitoring hirurškog pacijenta, postupak sa pacijentom u postoperativnom toku.			
XIV nedjelja		Principi i organizacija rada u operacionoj sali.			
XV nedjelja		Principi poluintenzivne i intenzivne njege hirurških pacijenata (osnove).			
Metode obrazovanja: predavanja uz korišćenje različitog video materijala, vježbe, analiza slučaja, rad na modelu, e-učenje.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 7			u semestru: 105		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokviji					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Maksimović Ž.: Hirurgija, udžbenik za studente, CIBID, Beograd, 2008.
2. Petković S., Bukurov S.: Hirurgija, udžbenik za medicinare i ljekare, Medicinska knjiga, Beograd-Zagreb, 2015.

Dopunska literatura:

3. Stevović D. i sar.: Hirurgija, udžbenik, Savremena administracija, 2011.
4. Domazet N.: Hirurgija sa ortopedijom i traumatologijom, udžbenik, Beograd, 2015.
5. Terzić N.: Zdravstvena njega u hirurgiji, udžbenik, autorsko izdanje, Lazarevac, 2006.
6. Norton J., Barie P. S., Bollinger R. R., Chang A. E., Lowry S., Mulvihill S. J., Pass H. I., Thompson R. W.: Surgery- Basic Science and Clinical Evidence, Springer Publishing Company, New York, 2008.
7. Scher L. A., Weinberg G.: General Surgery, LWW, Liverpool, 2011.
8. Pudner R.: Nursing the Surgical Patient, Elsevier, London, 2015.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Studenti će biti osposobljeni da praktično primijene usvojena znanja iz svih hirurških disciplina neophodnih za učenje vještina u zbrinjavanju hirurških bolesnika, što podrazumijeva prethodno ovladavanje praktičnim znanjima i usvajanje vještina neophodnih za zbrinjavanje hirurških bolesnika.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	40	-	-
kolokviji	30	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Igor Kumburović, spec. hirurgije prof. primijenjenih studija dr Zorica Živković, spec. pedijatrije
Saradnik:	saradnik u nastavi dr Zlata Janjić, spec. plastične i rekonstruktivne hirurgije prof. primijenjenih studija dr Igor Kumburović, spec. hirurgije

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

OSNOVI INFORMACIONO-KOMUNIKACIONIH TEHNOLOGIJA

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Osnovi informaciono-komunikacionih tehnologija					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-05	obavezan	prva	5	predavanja	15
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je da pruži studentu sticanje osnovnih znanja iz oblasti primljenih informaciono-komunikacionih tehnologija u zdravstvenim ustanovama, upoznavanje sa softverskim alatima za obradu teksta i upoznavanje sa računarskim programima za tabelarna izračunavanja.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Organizacija službe za informacione tehnologije u zdravstvenoj ustanovi.				
II nedjelja	Vrste informacionih sistema.				
III nedjelja	Informacioni sistemi u zdravstvu. Nabavka i prihvatanje novih informacionih sistema u zdravstvu, potreba za stalnim izmjenama (update).				
IV nedjelja	Rad zdravstvenog radnika u okviru IT sistema.				
V nedjelja	Stručna oprema. Računarska mreža, osnove telekomunikacija i oblici telekomunikacionih sistema. Programska oprema.				
VI nedjelja	Osnove systemske analize. Testiranje ispravnosti sistema. Standardi sistema za informacione tehnologije u zdravstvu.				
VII nedjelja	Evidentiranje pacijenta. Značaj permanentnog i pravovremenog unosa podataka u sistem.				
VIII nedjelja	Povezanost sistema sa drugim nacionalnim sistemima. Jedinostveni sistem praćenja pacijenta.				
IX nedjelja	Trendovi povezivanja sistema zdravstvenih ustanova sa farmaceutskim sistemima.				
X nedjelja	Zaštita podataka pacijenta.				
XI nedjelja	Internet, internet adresa, pristup internetu, internet protokoli, HTML, World Wide Web, internet servisi. Windows.				
XII nedjelja	Specifični programi koji se koriste u apotekarskoj praksi.				
XIII nedjelja	Osnovni programski jezici u radu zdravstvenog radnika (Word, Excel, Power Point).				
XIV nedjelja	Bezbednosni sistem u zdravstvenoj ustanovi.				
XV nedjelja	Panik-tasteri.				
Metode obrazovanja: predavanja, praktična nastava, rad na realnim softverima, vježbe.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 3			u semestru: 45		

Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi			
Literatura: <i>Osnovna literatura:</i> 1. Tasić M., Ćirić M.: Osnovi informatike, udžbenik, Prirodno-matematički fakultet, Niš, 2018. <i>Dopunska literatura:</i> 2. Milošević Z., Bogdanović D.: Statistika i informatika u oblasti medicinskih istraživanja, udžbenik, Medicinski fakultet, Niš, 2012. 3. Bunzel T.: Microsoft Office 2010 Kao od šale, CET, Beograd, 2010. 4. Softver HELIANT za rad u zdravstvenoj ustanovi, demo verzija. 5. Biheller B. R., Evans J., Pinard T. K., Romjer M. R.: Microsoft Office 2007: Introductory Course, Course Technology, Boston, 2007. 6. Menvielle L., Audrain-Pontevia A. F., Menvielle W.: The Digitization of Healthcare, Palgrave Macmillan, London, 2007. 7. Patersen A.: Digital Health and Technological Promise, a Sociological Inquiry, Routledge, London, 2018.			
Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program): Po polaganju predmeta, student je osposobljen da stečeno znanje o hardveru računara, perifernim jedinicama, softverskim alatima, multimedijima i internetu primjeni u realnim situacijama u zdravstvenoj ustanovi, odnosno da stečenim znanjima Unaprijedi postojeći rad zdravstvene ustanove. Takođe, primjena programa za izračunavanja ili obradu teksta značajna su za svakodnevni rad zdravstvenog radnika.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:			
predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	30	-	-
kolokvijumi	30	-	-
Ime i prezime nastavnika i saradnika:			
Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Živko Avramov prof. primijenjenih studija dr Srđan Stojanović		
Saradnik:	saradnik u nastavi spec. struk. med. sest. Dijana Kukuličić		
Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet: nema			
Napomena (ukoliko je potrebno): nema			

OSNOVI INTERNE MEDICINE I ZDRAVSTVENA NJEGA INTERNISTIČKIH PACIJENATA

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Osnovi interne medicine i zdravstvena njega internističkih pacijenata					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-11	obavezan	druga	10	predavanja	60
				vježbe	45
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	360
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: Osnovi zdravstvene njega					
Ciljevi izučavanja predmeta: Usvajanje aktuelnih teorijskih i praktičnih stručnih znanja iz interne medicine i njega internističkog bolesnika i osposobljavanje za primjenu stečenih znanja u profesionalnom radu zdravstvenog radnika.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Kardiologija. Specifičnosti zdravstvene njega na odjeljenju poremećaja ritma, implantacije pejsmejke i elektrofiziologije.				
II nedjelja	Dijagnostika, terapija i prevencija arterijske hipertenzije. Specifičnosti zdravstvene njega na kardiološkim odjeljenjima.				
III nedjelja	Prevencija, dijagnostika i liječenje faktora rizika koronarne bolesti. Dijagnostika i liječenje akutnog koronarnog sindroma.				
IV nedjelja	Najčešće i najznačajnije pulmološke bolesti, dijagnostika, prevencija i liječenje. Specifičnosti zdravstvene njega na pulmološkim odjeljenjima.				
V nedjelja	Najčešće i najznačajnije internističke onkološke bolesti, dijagnostika, prevencija i liječenje.				
VI nedjelja	Specifičnosti primjene citostatske i hemioterapije u internističkih bolesnika.				
VII nedjelja	Najčešće i najznačajnije hematološke bolesti, dijagnostika, prevencija i liječenje. Najčešće i najznačajnije hematološke bolesti, dijagnostika, prevencija i liječenje.				
VIII nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njega na hematološkim odjeljenjima.				
IX nedjelja	Njega i zbrinjavanje bolesnika s hemoragijskim sindromom. Njega i zbrinjavanje imunokompromitovanog bolesnika.				
X nedjelja	Najčešća i najznačajnija gastrointestinalna i biliopankreasna oboljenja, dijagnostika, prevencija i liječenje. Najčešća i najznačajnija oboljenja jetre.				
XI nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njega na gastroenterološkim odjeljenjima. Priprema bolesnika za endoskopske dijagnostičke postupke.				
XII nedjelja	Endokrinologija. Najčešće i najznačajnije endokrinološke bolesti, dijagnostika, prevencija i liječenje. Specifičnosti zdravstvene njega na endokrinološkim odjeljenjima. Režimi insulinske terapije. Njega dijabetesnog stopala.				
XIII nedjelja	Najčešće i najznačajnije nefrološke bolesti, dijagnostika, prevencija i liječenje.				
XIV nedjelja	Najčešće i najznačajnije imunološke bolesti, dijagnostika, prevencija i liječenje. Specifičnosti zdravstvene niege na nefrološkim i imunološkim odieljenjima.				

XV nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njege na odjeljenjima za dijalizu. Sprovođenje peritonealne dijalize.		
Metode obrazovanja: predavanja uz korišćenje različitog video materijala, rad na modelu, vježbe.			
Opterećenje studenata:			
nedjeljno: 7		u semestru: 105	
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi			
Literatura: <i>Osnovna literatura:</i> - Kopitović I.: Interna medicina za studente zdravstvene njege, udžbenik, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2015. - Antić S., Ilić S., Interna medicina, udžbenik, Medicinski fakultet, Niš, 2009. <i>Dopunska literatura:</i> - Manojlović D. i dr.: Interna medicina I, udžbenik, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2013. - Manojlović D. i dr.: Interna medicina II, udžbenik, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2013. - Đurica S.: Interna medicina, udžbenik, Viša medicinska škola, Beograd, 2010. - Kasper D., Fauci A., Hauser S., Longo D.: Harrison's Principles of Internal Medicine, McGraw-Hill Professional, New York, 2015. - Humes H. D., DuPont H. L., Gardner L. B., Griffin J. W., Harris Jr. E. D., Hazzard W. R., King Jr. T. E.: Kelley's Textbook of Internal Medicine, LWW, Liverpool, 2010. - Herdman J., Kamitsuru L.: Nursing Diagnoses, Thieme, New York, 2020.			
Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program): Nakon završenog kursa, studenti će biti osposobljeni za individualni i timski rad u prepoznavanju kardioloških, pulmoloških, nefroloških, endokrinoloških, gastroenteroloških, hematoloških i onkoloških oboljenja.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:			
predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	40	-	-
kolokvijumi	20	-	-
Ime i prezime nastavnika i saradnika:			
Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Brane Gavrančić		
Saradnik:	saradnik u nastavi mast. org. zdrav. nege Zlatko Ćirić saradnik u nastavi mr zdravstvene njege i terapije Vukica Đukić		
Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet: nema			
Napomena (ukoliko je potrebno): nema			

OSNOVI ONKOLOGIJE I ZDRAVSTVENE NJEGE ONKOLOŠKIH PACIJENATA

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Osnovi onkologije i zdravstvene njege onkoloških pacijenata					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-mod-02	obavezan	treća	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: Osnovi zdravstvene njege					
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je upoznavanje studenta sa poreklom i nastankom maligne ćelije, načinom širenja malignih tumora, epidemiologijom i etiologijom istih, mogućnostima ranog otkrivanja malignih tumora i premalignih lezija, dijagnostikom i histološkom potvrdom malignih tumora. Neophodno je upoznavanje studenata sa načinom timskog rada u planiranju onkološkog liječenja, vrstama liječenja i, što je od velikog značaja, sa prepoznavanjem komplikacija koje nastaju tokom liječenja bolesnika sa malignim tumorima.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Poreklo i biologija maligne ćelije.				
II nedjelja	Karcinogeneza.				
III nedjelja	Genska predispozicija.				
IV nedjelja	Epidemiologija i etiologija malignih tumora.				
V nedjelja	Rano otkrivanje malignog tumora.				
VI nedjelja	Dijagnoza i patologija karcinoma.				
VII nedjelja	Određivanje proširenosti oboljenja i principi liječenja.				
VIII nedjelja	Hirurški principi liječenja.				
IX nedjelja	Osnovni principi radioterapije u onkologiji.				
X nedjelja	Osnovni principi sistemskog liječenja.				
XI nedjelja	Urgentna stanja u onkologiji.				
XII nedjelja	Komplikacije onkološkog liječenja.				
XIII nedjelja	Paraneoplastični sindrom i stres u onkologiji.				
XIV nedjelja	Onkološka rehabilitacija.				
XV nedjelja	Informatika u onkologiji.				
Metode obrazovanja: predavanja, vježbe, analiza slučaja, e-učenje, klinička praksa.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 4			u semestru: 60		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokviji					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Jovanović D. (ur.): Osnovi onkologije i palijativna njega, udžbenik, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2008.
2. Kopitović I.: Interna medicina za studente zdravstvene njega (odabrana poglavlja), udžbenik, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2015.

Dopunska literatura:

3. Terzić N.: Zdravstvena njega u hirurgiji (odabrana poglavlja), autorsko izdanje, Lazarevac, 2006.
4. DeVita T. V.: Cancer Principles and Practice of Oncology, Lippincott, New Jersey, 2010.
5. Stephens F. O., Aigner K. R.: Basic of Oncology, Springer Verlag, Munchen, 2009.
6. Langhorne M., Fulton J., Otto S.: Oncology Nursing, Mosby, London, 2007.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Svrha predmeta je upoznavanje studenta sa onkološkim bolesnikom i njegovim tegobama, koje se javljaju pre i u toku dijagnostičkih procedura, tokom i nakon liječenja, razumijevanje osnove prevencije malignih tumora i prepoznavanje procedure ranog otkrivanja malignih tumora. Takođe, nakon završenog kursa i položenog ispita student bi trebalo da zna vrste i oblike onkološkog liječenja, kako bi razumio dileme i probleme koje imaju oboljeli, a sve to u cilju poboljšanja kvaliteta života oboljelih. Važno je da u trenutku prisutnih raznih tegoba ume da razlikuje stanja kod kojih može intervenirati u skladu sa svojom strukom. Takođe, student uči osnovne principe terapije bola, psihoonkološki aspekt oboljelog i njegove porodice, kao i da razumije ranu i kasnu rehabilitaciju onkološkog bolesnika. Nakon savladanog kursa, student se upoznao sa novim naučno-tehničkim dostignućima na polju dijagnostike i liječenja onkološkog bolesnika i primjenom informacionih sistema u onkologiji.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	40	-	-
kolokvijumi	20	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Milica Živaljević, spec. onkologije
Saradnik:	prof. primijenjenih studija dr Milica Živaljević, spec. onkologije saradnik u nastavi mast. org. zdrav. nege Zlatko Ćirić

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

OSNOVI PEDIJATRIJE I ZDRAVSTVENA NJEGA DJECE I ADOLESCENATA U PEDIJATRIJI

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Osnovi pedijatrije i zdravstvena njega djece i adolescenata u pedijatriji					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-15	obavezan	druga	10	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	210
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: Osnovi zdravstvene njege					
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenta sa medicinski zdravom i bolesnom djecom, procesom pedijatrijskog tretmana i ulogom zdravstvenog radnika ove struke u pedijatriji. Analiza studija i planiranje potreba u pedijatrijskoj njezi bolesnika za pojedince i grupe. Razumijevanje važnosti uključivanja roditelja u njegu djece. Pобољшanje sposobnosti uspješne komunikacije terapijske djece, roditelja i članova zdravstvenog tima.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Dokazi zasnovani na pedijatriji zdravstvene njege. Primjena procesa sa njegom na individualnim svakodnevnim osnovnim aktivnostima – konceptualni model od V. Henderson-a.				
II nedjelja	Uključivanje roditelja u zdravstvenu njegu djece i mladih. Njega zdravog djeteta od svih uzrasta. Njega prevremeno rođene djece. Njega bolesnog djeteta.				
III nedjelja	Zdravstvena njega djeteta sa posebnim potrebama. Zdravstvena njega djece oboljele od bola.				
IV nedjelja	Ishrana novorođenčeta. Neonatologija. Genetika. Rast i razvoj djece. Ishrana djece. Nefrologija i endokrinologija.				
V nedjelja	Kardiologija. Pulmologija i dermatologija. Urgentna medicina. Psihijatrija i neurologija. Socijalna pedijatrija.				
VI nedjelja	Trovanje i povrede. Disproporcija fizičke i psihičke zrelosti. Adolescentna medicina. Sestrinske intervencije u prenatalnoj dijagnostici.				
VII nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njege kod djece sa urođenim poremećajima metabolizma.				
VIII nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njege u neonatologiji. Sestrinske intervencije u praćenju rasta i razvoja.				
IX nedjelja	Osnovni principi ishrane zdravog i bolesnog djeteta. Specifičnosti zdravstvene njege djece sa poremećajima ishrane.				
X nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njege djece sa endokrinim oboljenjima. Specifičnosti zdravstvene njege u pedijatrijskoj gastroenterologiji.				
XI nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njege na pedijatrijskim pulmološkim odjeljenjima. Specifičnosti zdravstvene njege na pedijatrijskim kardiološkim odjeljenjima.				
XII nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njege na pedijatrijskim imunološkim odjeljenjima. Specifičnosti zdravstvene njege na pedijatrijskim hematološkim odjeljenjima.				

XIII nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njege na odjeljenjima neuropedijatrije. Specifičnosti zdravstvene njege na pedijatrijskim nefrološkim odjeljenjima.		
XIV nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njege djece adolescentne dobi. Specifičnosti zdravstvene njege djece kod trovanja.		
XV nedjelja	Sestrinske intervencije tokom reanimacije dijeteta i kod najčešćih urgentnih stanja u pedijatriji.		
Metode obrazovanja: predavanja uz korišćenje različitog video materijala, rad na modelu, vježbe.			
Opterećenje studenata:			
nedjeljno: 4	u semestru: 60		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi			
Literatura: <i>Osnovna literatura:</i> 1. Mardešić D.: Pedijatrija, udžbenik, Školska knjiga, Zagreb, 2016. 2. Jovanović Privrodski J. (ur): Pedijatrija, udžbenik, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2012. 3. Marinković Lj.: Zdravstvena njega u pedijatriji, udžbenik, G. A. D., Beograd, 2007. <i>Dopunska literatura:</i> 4. Felc Z.: Osnove neonatologije, udžbenik, Fakulteta za zdravstvene vede, Maribor, 2008. 5. Kliegman R. M., Stanton B., Geme J. S., Schor N. F., Behrman R. E.: Nelson Textbook of Pediatrics, Saunders, Los Angeles, 2011. 6. El -Naggar M.: Basic Clinical Pediatrics, University Book Center, Cairo, 2013. 7. Ball J. W.: Pediatric Nursing, Pearson education, Prentice Hall, New Jersey, 2008. 8. Hockenberry M. J., Wilson D.: Wong's Nursing Care of Infants and Children, Elsevier Health Sciences, London, 2018. 9. Maaks D. L. G., Starr N. B., Brady M. A., Gaylord N. M., Driessnack M., Duderstadt K.: Burns' Pediatric Primary Care, Elsevier Health Sciences, London, 2019.			
Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program): Po završetku kursa i pohađanja vježbi, odnosno nakon položenog ispita, student treba da bude osposobljen za primjenu stečenih znanja iz stručnog znanja pedijatrije i sestrinskih intervencija u pedijatriji, kao i komunikacionih vještina u oblasti pedijatrije prema mladim osobama kao pacijentima, ali i njihovoj rodbini, odnosno da usvojena znanja i vještine praktično primijeni u okviru zdravstvene njege u pedijatriji.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:			
predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	40	-	-
kolokvijumi	20	-	-
Ime i prezime nastavnika i saradnika:			
Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Zorica Živković, spec. pedijatrije		
Saradnik:	saradnik u nastavi struk. mast. med. sest. Mira Stjepanović saradnik u nastavi spec. struk. med. sest. Tijana Rakonjac		
Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet: nema			
Napomena (ukoliko je potrebno): nema			

OSNOVI PSIHIJATRIJE I NEUROFIZIOLOGIJE BOLA SA ZDRAVSTVENOM NJEGOM PSIHIJATRIJSKIH PACIJENATA

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Osnovi psihijatrije i neurofiziologije bola sa zdravstvenom negom psihijatrijskih pacijenata					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-18	obavezan	treća	7	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	270
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: Osnovi zdravstvene njega					
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenata sa specifičnostima psihijatrije kao medicinske grane i psihijatrijskih pacijenata. Prepoznavanje određenih mentalnih poremećaja i ovladavanje aspektima njihovog zbrinjavanja i njega. Takođe, cilj predmeta je upoznavanje studenta sa pojmom, značajem i neurofiziologijom bola, fiziologijom i klasifikacijom bola, kao i njegovom medicinskom definicijom i podjelom.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Dijagnostika mentalnih poremećaja. Dinamska psihijatrija. Šizofrenija. Poremećaji raspoloženja.				
II nedjelja	Psihoze sumanutosti. Anksiozni poremećaji. Psihofiziološki poremećaji.				
III nedjelja	Poremećaji ličnosti. MOPS. Bolesti zavisnosti. Dječija psihijatrija.				
IV nedjelja	Psihopatološke reakcije na stresne situacije. Hitna stanja u psihijatriji. Liezon konsultativna psihijatrija.				
V nedjelja	Sudska psihijatrija. Neurofiziologija bola.				
VI nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njega, etiologija i klinička slika kod organski h mentalnih poremećaja.				
VII nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njega, etiologija i klinička slika kod bolesti zavisnosti.				
VIII nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njega, etiologija i klinička slika kod šizofrenije i njoj sličnih poremećaja.				
IX nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njega, etiologija i klinička slika kod poremećaja.				
X nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njega, etiologija i klinička slika kod anksioznih poremećaja.				
XI nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njega, etiologija i klinička slika kod psihijatrijskih poremećaja u dječijem dobu i adolescenciji.				
XII nedjelja	Specifičnosti zdravstvene njega, etiologija i klinička slika kod suicidalnogpacijenta.				
XIII nedjelja	Depresija. Porodično nasilje, sigurne kuće, Vršnjačko nasilje.				
XIV nedielja	Marginalizovane grupe, LGBT, osobe sa posebnim potrebama.				

XV nedjelja	Zavisnost od lijekova. Pojam bola, značaj bola, neurofiziologija bola. Fiziologija i klasifikacija bola. Definicije bola. Podjela bola (prema trajanju, lokalizaciji, patogenezi, etiologiji i intenzitetu). Akutni bol. Hronični bol (podjela, prevalenca). Somatski bol. Visceralni bol. Reflektovani bol. Neuropatski bol (periferni, centralni). Nociceptivni i neuropatski bol. Nervna plastičnost. Receptori za bol (nociceptori) i stimulacija receptora za bol. Vlakna za bol. Modulacija bola. Receptoriza opioidne pepide. Senzitacija. Teorije bola. Bol kod kancera. Glavobolja. Migrene.		
Metode obrazovanja: predavanja uz korišćenje različitog video materijala, vježbe, radionica, e-učenje, diskusija, klinička praksa.			
Opterećenje studenata:			
nedjeljno: 4		u semestru: 60	
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi			
Literatura: <i>Osnovna literatura:</i> 1. Marić J.: Klinička psihijatrija, udžbenik, Data status, Beograd, 2015. <i>Dopunska literatura:</i> 2. Nedić A., Živanović O.,: Psihijatrija, udžbenik, Medicinski fakultet, Nov i Sad, 2009. 3. Azam M., Qureshi M., Kinnair D.: Psychiatry: A Clinical Handbook, Scion Publishing Ltd, London, 2016. 4. Stoudmire A.: Clinical Psychiatry for Medical Students, LWW, Liverpool, 2008. 5. Videbeck S.: Psychiatric Mental Health Nursing, LWW, Liverpool, 2018. 6. Crouch R., Alers V.: Occupational Therapy in Psychiatry and Mental Health, Wiley-Blackwell, New Jersey, 2015.			
Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program): Po završetku kursa i polaganja ispita, student bi trebalo da raspolaže znanjima o pojedinačnim psihijatrijskim poremećajima i njihovom zbrinjavanju, kao i njegovanju osoba oboljelih od psihijatrijskih poremećaja. Ishod predmeta jeste i ovladavanje studenta sa vještinama komunikacije sa osobama oboljelim od mentalnih poremećaja, postavljanje radne dijagnoze i ovladavanje vještinama njege osoba oboljelih od mentalnih poremećaja. Takođe, ishod predmeta je i znanje studenta o pojmu, značaju, neurofiziologiji, fiziologiji i klasifikaciji bola, kao i samoj definiciji i podjeli bola.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:			
predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	40	-	-
kolokvijumi	20	-	-
Ime i prezime nastavnika i saradnika:			
Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Jadranka Jovanović Privrodski, spec. pedijatrije, supspec. neurologije i psihijatrije razvojnog doba, supspec. kliničke genetike		
Saradnik:	saradnik u nastavi mast. menadž. u sist. zdrav. zašt. Danijela Radoičić		
Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet: nema			
Napomena (ukoliko je potrebno):			

nema

OSNOVI ZDRAVSTVENE NJEGE

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Osnovi zdravstvene njege					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-02	obavezan	prva	8	predavanja	30
				vježbe	15
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	360
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Usvajanje osnovnih pojmova u zdravstvenoj njezi, kao i bazičnih teorijskih i praktičnih (spretnost, snalažljivost) stručnih znanja iz oblasti zdravstvene njege i osposobljavanje da stečena znanja primjene kako u profesionalnom tako i u istraživačkom radu. Samovaspitanje u cilju sopstvene zaštite, zaštite pacijenata i drugih članova tima, razvoj kritičkog mišljenja, razvoj samostalnost i u sprovođenju zdravstvene njege i sposobnosti za timski rad.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja		Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.			
I nedjelja		Teoretska razmatranja osnovnih i opštih pojmova u medicini.			
II nedjelja		Teoretska razmatranja osnovnih i opštih pojmova u sestrinstvu i zdravstvenoj nezi.			
III nedjelja		Razvoj zdravstvene njege.			
IV nedjelja		Zdravstvena njega i društvo.			
V nedjelja		Neophodni uslovi za kvalitetnu zdravstvenu negu u hospitalnim i vanhospitalnim uslovima.			
VI nedjelja		Sestrinske intervencije pri hospitalizaciji bolesnika.			
VII nedjelja		Proces zdravstvene njege.			
VIII nedjelja		Prikupljanje podataka i procjena potreba pacijenta za zdravstvenom negom.			
IX nedjelja		Opšti (univerzalni problemi) zdravstvene njege.			
X nedjelja		Zdravstvena njega specifičnih grupa.			
XI nedjelja		Dokumentacija zdravstvene njege.			
XII nedjelja		Modeli (metode) organizacije pružanja zdravstvene njege.			
XIII nedjelja		Unaprjeđenje zdravstvene njege kroz istraživačku djelatnost medicinskih sestara.			
XIV nedjelja		Progresivna njega i kategorizacija bolesnika.			
XV nedjelja		Unaprjeđenje zdravstvene njege kroz istraživačku djelatnost medicinskih sestara.			
Metode obrazovanja: predavanja uz korišćenje različitog video materijala, rad na modelu, simulacija, vježbe, analiza slučaja zasnovanog na problemu, diskusija, radionica.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 3			u semestru: 45		

Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi			
Literatura: <i>Osnovna literatura:</i> 1. Rajak S., Imbronjević V.: Osnovi zdravstvene njege, udžbenik, Omega MS Pharmacy, Novi Sad, 2016. <i>Dopunska literatura:</i> 2. Tijanić M., Đuranović D., Rudić R., Milović Lj.: Zdravstvena njega i savremeno sestrinstvo, udžbenik, Naučna KMD, Beograd, 2012. 3. Babić L.: Zdravstvena njega u radiologiji, udžbenik, Licej, Beograd, 2011. 4. Standardizovane aktivnosti zdravstvene njege i zbrinjavanja pacijenta, Vodič za medicinske sestre i tehničare, 2012. 5. Maksimović J.: Uvod u medicinu sa teorijom medicine, udžbenik, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2011. 6. Rudić R., Kocev N., Munćan V.: Proces zdravstvene njege, Praktikum za studente - vodič za praksu, Knjiga-komjerc, Beograd, 2015. 7. Stojković B.: Zdravstvena njega u radiologiji, udžbenik, Naučna knjiga, Beograd, 2006. 8. Taylor C., Lynn P., Bartlett J.: Fundamentals of Nursing, Wolters Kluwer Health, London, 2018. 9. Gulanick M., Myers J. L.: Nursing Diagnoses, Interventions and Outcomes, Elsevier Health Sciences, London, 2011. 10. Jacob A.: A Comprehensive Textbook of Midwifery and Gynecological Nursing, Jaypee Brothers Medical Pub, New York, 2015. 11. Burke K. M., Bauldoff G., LeMone P.: Medical-Surgical Nursing, Critical Thinking in Patient Care, Pearson Education, New York, 2011 12. Morton P. G., Fontaine D. K.: Critical Care Nursing: A Holistic Approach, Wolters Kluwer, Dublin, 2008.			
Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program): Usvajanje holističkog pristupa u zdravstvenoj njezi. Vještine. Razvijanje profesionalne svijesti, odgovornosti, humanosti, smisla za dionologiju, estetiku i komuniciranja sa pacijentom i stručnim timom. Osamostaljivanje studenata za rad po procesu zdravstvene njege, ovladavanje nezavisnim sestrinskim intervencijama i međuzavisnim sestrinskim intervencijama iz oblasti dijagnostike i terapije.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:			
predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	40	-	-
kolokvijumi	20	-	-
Ime i prezime nastavnika i saradnika:			
Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Zorica Živković, spec. pedijatrije prof. primijenjenih studija dr Slavica Konević		
Saradnik:	saradnik u nastavi spec. struk. med. sest. Dijana Kukuličić		
Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet: nema			
Napomena (ukoliko je potrebno): nema			

PATOLOGIJA

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Patofiziologija					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-10	obavezan	druga	6	predavanja	45
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: Anatomija i fiziologija					
Ciljevi izučavanja predmeta: Predmet treba da studentu pruži znanje o mehanizmima oštećenja ćelija tkiva i organa i upozna ga sa morfološkim promjenama koje su podloga bolestima, osposobi ga da prepozna morfološke promjene na ćelijama, tkivima i organima, omogući mu da upozna etiologiju, patogenezu i kliničke manifestacije najznačajnijih metaboličkih poremećaja i funkcijskih poremećaja organa i sistema organa, uzroke i mehanizme maligne transformacije ćelije, kao i karakteristike rasta tumora i promjena koje on izaziva u organizmu.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Adaptacija ćelije.				
II nedjelja	Starenje i smrt ćelije.				
III nedjelja	Učestale morfološke promjene ćelije.				
IV nedjelja	Morfološke promjene ćelije većih posljedica.				
V nedjelja	Etiopatogeneza akutnog zapaljenja.				
VI nedjelja	Etiopatogeneza hroničnog zapaljenja.				
VII nedjelja	Maligna transformacija ćelije.				
VIII nedjelja	Posljedice malignih transformacija ćelije. Rast.				
IX nedjelja	Poremećaji prometa vode i elektrolita.				
X nedjelja	Poremećaji acido-bazne ravnoteže.				
XI nedjelja	Etiopatogeneza pothranjenosti, gojaznosti, dijabetesa melitusa.				
XII nedjelja	Etiopatogeneza ateroskleroze, poremećaja funkcije kardiovaskularnog sistema, poremećaja funkcije respiratornog sistema.				
XIII nedjelja	Etiopatogeneza poremećaja funkcije bubrega, poremećaja funkcije endokrinih žlijezda i neuroendokrine regulacije, poremećaja.				
XIV nedjelja	Etiopatogeneza poremećaja funkcije nervnog sistema.				
XV nedjelja	Etiopatogeneza poremećaja digestivnog sistema, poremećaja sastava i funkcije krvi, poremećaja funkcije kože.				
Metode obrazovanja: predavanja, praktična nastava, problemski orijentisani zadaci, analiza slučaja, diskusija, gostovanje zaposlenih iz medicinsko-biohemijske laboratorije.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 5			u semestru: 75		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Radić S.: Opšta patofiziologija, udžbenik, Medicinski fakultet, Niš, 2012.
2. Beleslin B.: Specijalna patološka fiziologija, Beograd 2008.
3. Ubavić M.: Patološka fiziologija, interne skripte, Beograd, 2017.

Dopunska literatura:

4. Gamulin M., Marušić M., Kovač Z.: Patofiziologija, udžbenik, Medicinska naklada, Zagreb, 2015.
5. Maličević Ž. i sar.: Osnovi patološke fiziologije, udžbenik, Panevropski univerzitet Apeiron, Banja Luka, 2009.
6. Babić Lj., Borota R., Lučić A.: Priručnik praktičnih i seminarskih vježbi iz patološke fiziologije, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2007.
7. Kovač Z., Gamulin S. i s ar.: Patofiziologija, Zadaci za problemske seminare, Medicinska naklada, Zagreb, 2006.
8. Živančević-Simonović S.: Opšta patološka fiziologija, udžbenik, Medicinski fakultet Kragujevac, 2012.
9. Đorđević -Denić G. i sar.: Specijalna patološka fiziologija, udžbenik, Zavod za izdavanje udžbenika, Beograd, 2013.
10. Banasik J. L.: Pathophysiology, Saunders, Los Angeles, 2018.
11. Norris T. L.: Porth's Essentials of Pathophysiology, LWW, Liverpool, 2019.
12. Huether S. E., McCance K. L.: Understanding Pathophysiology, Elsevier, London, 2016.
13. McCance K. L., Huether S. E.: Pathophysiology for Pathophysiology: The Biologic Basis for Disease in Adults and Children, Mosby, London, 2006.
14. Stewart J.: Anatomical Atlas of Pathophysiology, Wolters Kluwer, Glazgow, 2012.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Nakon završenog kursa student vlada osnovnom medicinskom terminologijom i sposoban je da adekvatno prezentuje medicinski relevantne činjenice, razumije etiologiju i patogenezu osnovnih metaboličkih i funkcijskih poremećaja organa i sistema organa čovjeka, sposoban je da poveže njihove kliničke manifestacije sa uzrocima i mehanizmima njihovog nastanka i posjeduje patobiološku osnovu za razumijevanje mehanizama djelovanja hemijskih agenasa i lijekova, kao i dijagnostičku strategiju u slučaju patoloških pojava, sve na nivou koji je potreban za kompetentno obavljanje posla svoje struke.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	30	-	-
kolokviji	30	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Milan Ubavić, spec. patološke fiziologije
Saradnik:	prof. primijenjenih studija dr Milan Ubavić, spec. patološke fiziologije

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

POSLOVNI ENGLISKI JEZIK

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Poslovni engleski jezik					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-izb-05-d	izborni	treća	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je savladavanje osobenosti engleskog jezika, učenje fraza i obrazaca neophodnih za komunikaciju na profesionalnom nivou i ovladavanje tehnikama pisanog i usmenog izražavanja u profesionalnoj komunikaciji.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Produbljivanje znanja o sadašnjim glagolskim vremenima, zavisnim i relativnim rečenicama.				
II nedjelja	Produbljivanje znanja o prošlim glagolskim vremenima, zavisnim i relativnim rečenicama.				
III nedjelja	Produbljivanje znanja o budućim glagolskim vremenima, zavisnim i relativnim rečenicama.				
IV nedjelja	Temporalni veznici.				
V nedjelja	Struktura temporalnih rečenica.				
VI nedjelja	Obrada teksta: poslovni sastanak, poslovna korespodencija, načini ophođenja.				
VII nedjelja	Obrada teksta: mejl, pisana komunikacija.				
VIII nedjelja	Obrada teksta: osnove rječnika iz oblasti finansija.				
IX nedjelja	Obrada teksta: osnove rječnika iz oblasti prijemna, koktela, svečanosti, dodjela nagrada.				
X nedjelja	Obrada teksta: projektna dokumentacija, ROI analiza.				
XI nedjelja	Obrada teksta: poslovni ručak, gala večera, koktel.				
XII nedjelja	Obrada teksta: zaštita životne sredine i poslovni život u zemljama engleskog govornog područja.				
XIII nedjelja	Obrada teksta: hotel, aerodrom, taksi, poslovni put, kongres.				
XIV nedjelja	Obrada teksta: različite nacionalnosti, razlike među ljudima.				
XV nedjelja	Obrada teksta: komunikacija sa medijima.				
Metode obrazovanja: predavanja, praktične vježbe, komunikacija, e-učenje.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 4			u semestru: 60		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokviji					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Evans V., Dooley J., Tran T. M.: Career Paths, Medical Book 1, udžbenik, Express Publishing, Berkshire, 2012.
2. Dragović R.: Engleski za zdravstvene radnike, udžbenik, Naučna knjiga, Beograd, 2014.
3. Momčinović V., Tanay V., Žurić-Havelka S.: Medical English, udžbenik, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 2008.
4. Murphy R.: English Grammar in Use, Cambridge University Press, Cambridge, 2008.
5. McCarthy M., O'Dell F.: English Vocabulary in Use, Cambridge University Press, Cambridge, 2006.

Dopunska literatura:

6. Hornby A. S.: Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English, Oxford University Press, Oxford, 2008.
7. MacLean J.: English in Basic Medical Science, Oxford University Press, Oxford, 2010.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Student će moći da primjeni usvojena znanja u cilju profesionalne komunikacije, da kreira odgovarajuće pisane forme u skladu sa svojom profesionalnom komunikacijom i da koristi govorne obrasce prilagođene situaciji.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	40	-	-
kolokvijumi	20	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Irena Petrušić
Saradnik:	prof. primijenjenih studija dr Irena Petrušić

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

PRVA POMOĆ

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Prva pomoć					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znoj-13	obavezan	druga	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Osnovni ciljevi edukacije iz prve pomoći su upoznavanje studenta sa principima inicijalnog zbrinjavanja iznenada povređenih ili oboljelih lica, ovladavanje vještinama za praktičnu primjenu stečenih znanja u praksi, neposredno zbrinjavanje u cilju da se sačuva život unesrećenog, drugih ljudi i okruženje i Unaprijedi zaštita od daljih povreda i opasnosti.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Pregled i trijaža povređenih.				
II nedjelja	Evakuacija povređenih (izvlačenje, iznošenje i transport). Procjena vitalnih funkcija i stanja svijesti.				
III nedjelja	Održavanje i obezbjeđivanje vazdušnog puta.				
IV nedjelja	Bolus opstrukcija – parcijalna, totalna, algoritam postupaka kod odraslih i djece.				
V nedjelja	Vještačko disanje pomoću ekspiratornog vazduha.				
VI nedjelja	Odgovarajući položaji kod iznenada povređenog ili oboljelog lica (bočni – relaksirajući, polubočni, potrbušni, poluležeći, polusjedeći, sjedeći, koleno-lakatni, klečeći, položaj autotransfuzije).				
VII nedjelja	Iznenadni zastoj srca–prepoznavanje i osnovne Mjere oživljavanja kod odraslih i djece.				
VIII nedjelja	Primjena automatskih spoljašnjih defibrilatora (ASD). Algoritam postupaka osnovnih mjera oživljavanja kod odraslih i djece.				
IX nedjelja	Krvarenje –prepoznavanje i postupci zbrinjavanja kod spoljašnjeg i unutrašnjeg krvarenja. Postupak zbrinjavanja kod traumatske amputacije.				
X nedjelja	Otvorene povrede (rane) i zbrinjavanje. Povrede koštano-zglobnog sistema (pojam, vrste).				
XI nedjelja	Privremena imobilizacija. Povrede glave i kičmenog stuba.				
XII nedjelja	Povrede grudnog koša i trbuha. Postupci zbrinjavanja. Komplikacije i sprječavanje njihovog nastanka.				
XIII nedjelja	Oštećenja toplotom i elektricitetom i zbrinjavanje.				
XIV nedjelja	Oštećenja hladnoćom i zbrinjavanje.				
XV nedjelja	Posebne povrede, bolesti i stanja i zbrinjavanje.				
Metode obrazovanja: predavanja, vježbe, analiza slučaja, e-učenje, rad na modelu, posjeta stručnih lica sa akreditacijom.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 4			u semestru: 30		

Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi			
Literatura: <i>Osnovna literatura:</i> 1. Pavlović A.: Prva pomoć, udžbenik, Obeležja, Beograd, 2007 <i>Dopunska literatura:</i> 2. Pavlović A.: Kardiopulmonalna reanimacija, Obeležja, Beograd, 2007. 3. Maroco D.: First Aid Book, CreateSpace Independent Publishing Platform, Rotterdam, 2016. 4. Piazza G. M.: First Aid Manual, DK, London, 2014. 5. Williamson S. N., Goswami M.: First-Aid and Emergency Care, Kumar Publishing House, Rotterdam, 2014. 6. Saubers N.: First Aid Book, Everything, London, 2008.			
Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program): Upoznavanje studenta sa oblicima iznenadnog oboljevanja i povređivanja i načinima za brzo i neposredno zbrinjavanje. Vještina pregleda i brzog prepoznavanja znakova i simptoma kod oboljelog ili povređenog, koji zahtjeva neposredno i brzo zbrinjavanje.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:			
predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	40	-	-
kolokvijumi	20	-	-
Ime i prezime nastavnika i saradnika:			
Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Brane Gavrančić		
Saradnik:	prof. primijenjenih studija dr Brane Gavrančić		
Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet: nema			
Napomena (ukoliko je potrebno): nema			

PSIHOLOGIJA U ZDRAVSTVENOJ NJEZI I ZDRAVSTVU

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Psihologija u zdravstvenoj njezi i zdravstvu					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-19	obavezan	treća	3	predavanja	15
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta jeste da student ovlada znanjima u pogledu psihologije pacijenta i rodbine pacijenta u momentu saznanja zdravstvenog problema, tokom rješavanja zdravstvenog problema, kao i u slučaju borbe sa teškim ili neizlečivim bolestima, trajnim poslasticama i sličnim situacijama. Takođe, cilj predmeta jeste i da obuča studenta o emotivnim i psihološkim stanjima kroz koje može prolaziti zdravstveni radnik tokom rada sa pacijentom. Takođe, cilj predmeta jeste da student ovlada znanjima o uticaju psiholoških faktora i značaju stresa u nastanku psihosomatskih oboljenja i da stekne znanja o načinima savladavanja stresa i upravljanja bolom i ovladati znanjem koje će mu omogućiti da prepozna sindrom izgaranja na poslu (burn out syndrome) po ulasku u realne životne poslovne tokove, uz strategije za njegovo prevazilaženje, posebno zapošljenih u oblasti zdravstvene njege.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja		Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.			
I nedjelja		Psihologija zdravlja i očuvanja zdravlja.			
II nedjelja		Psihologija bolesti.			
III nedjelja		Prihvatanje bolesti kao realnosti.			
IV nedjelja		Odlučnost u rješavanju zdravstvenog problema.			
V nedjelja		Psihologija pacijenta u momentu spoznaje zdravstvenog problema i tokom liječenja.			
VI nedjelja		Psihološka stanja u slučaju neizvesnosti, iščekivanja, neočekivanog tretmana, neuspjelog tretmana, pogoršanja dijagnoze.			
VII nedjelja		Rad sa rodbinom pacijenta, uloga rodbine, podrška, otvorenost u razgovoru. Rad sa rodbinom pacijenta, panika nasuprot racionalnosti. Rad sa rodbinom u slučaju saznanja o lošoj dijagnozi, u slučaju gubitka.			
VIII nedjelja		Rad sa rodbinom u slučaju upućivanja na dugotrajnu bolest i liječenje.			
IX nedjelja		Rad sa zdravstvenim radnikom u slučaju teških emotivnih stanja, nervoze pacijenta, stanja šoka.			
X nedjelja		Burn out sindrom. Socijalne ustanove, podrška nadležnih službi.			
XI nedjelja		Značaj komunikacije. Osnovi radne terapije.			
XII nedjelja		Upravljanje bolom. Razumijevanje odnosa pacijenta i zdravstvenog radnika.			
XIII nedjelja		Upoznavanje sa principima uspostavljanja zdravstvenih navika u različitim životnim dobima. Odnos socijalne podrške i zdravlja.			
XIV nedjelja		Pregled modela i strategija promocije zdravstvenog ponašanja koje je usmjereno na smanjenje zdravstvenih problema.			

XV nedjelja	Prepoznavanje simptoma sindroma izgaranja i usvajanje metoda za njegovo prevazilaženje, posebno zapošljenih u oblasti zdravstvene njege.		
Metode obrazovanja: predavanja, vježbe, analiza slučaja, diskusija, e-učenje.			
Opterećenje studenata:			
nedjeljno: 3		u semestru: 45	
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi			
Literatura: <i>Osnovna literatura:</i> 1. Havelka M.: Zdravstvena psihologija, udžbenik, Jastrebarsko-Naklada Slap, 2008. <i>Dopunska literatura:</i> 2. Kekuš D.: Komunikacije u profesionalnoj praksi zdravstvenih radnika, Digital Art, Beograd, 2010. 3. Rungapadiachy D. M.: Medosebna komunikacija v zdravstvu, Educy, Ljubljana, 2013. 4. Payne S. H., Walker J.: Psihologija u zdravstveni njezi, Educy, Ljubljana, 2012. 5. Friedman H. S.: Health psychology. Prentice Hall, 2013. 6. Ayers S., De Visser R.: Psychology for Medicine and Healthcare, SAGE Publications Ltd, London, 2018. 7. Leigh H.: The Patient: Biological, Psychological, and Social Dimensions of Medical Practice, Springer, Munchen, 2010. 8. Mathews A., Steptoe A.: Essential Psychology for Medical Practice, Churchill Livingstone, London, 2013.			
Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program): Nakon odslušanog kursa i položenog ispita, student će ovladati znanjima u pogledu psihologije pacijenta i rodbine u momentu saznanja zdravstvenog problema, tokom rješavanja zdravstvenog problema, kao i u slučaju borbe sa neizvjesnim situacijama. Student takođe postaje obučen u nekim tehnikama samokontrole u pogledu emotivnih i psiholoških reakcija kroz koje može prolaziti kao zdravstveni radnik tokom rada sa pacijentom. Takođe, po završetku predmeta, student treba da poznaje i razumije određene zdravstvene psihologije i teorijske modele na kojima počiva, da razumije psihološke aspekte zdravlja i bolesti, da prepozna različite psihološke reakcije na simptom, bolest i značaj traženja stručne pomoći i socijalne podrške, da razumije ulogu stresa u nastanku psihosomatskih bolesti i načinima prevladavanja stresa, da prepozna ulogu personoloških činilaca u doživljaju i upravljanju bolom, da razumije psihološke aspekte teških bolesti i terminalnih stanja, da razumije psihološke aspekte hospitalizacije kod pacijenata različitih životnih dobi.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:			
predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	40
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	20	-	-
kolokvijumi	30	-	-
Ime i prezime nastavnika i saradnika:			
Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Jadranka Jovanović Privrodski, spec. pedijatrije, supspec. neurologije i psihijatrije razvojnog doba, supspec. kliničke genetike		
Saradnik:	saradnik u nastavi struk. mast. med. sest. Jelena Kovačev		
Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet: nema			
Napomena (ukoliko je potrebno): nema			

SPECIJALIZOVANI ENGLISKI JEZIK 1

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Specijalizovani engleski jezik 1					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-izb-01-c	izborni	prva	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je savladavanje osobenosti ma engleskog jezika, učenje fraza i obrazaca neophodnih za komunikaciju na profesionalnom nivou i ovladavanje tehnikama pisanog i usmenog izražavanja u profesionalnoj komunikaciji.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Gramatika: engleski alfabet, osnovna pravila čitanja i pisanja, pozdravljanje.				
II nedjelja	Gramatika: lične zamjenice, prisvojne zamjenice, rod i broj imenica.				
III nedjelja	Gramatika: brojevi, boje, upitne i potvrdne rečenice.				
IV nedjelja	Aspekti svakodnevnog života u zemljama engleskog govornog područja: odlazak u Dom zdravlja				
V nedjelja	Obrada teksta: bolest				
VI nedjelja	Obrada teksta: šetnja u prirodi				
VII nedjelja	Prijedlozi sa dativom i akuzativom, imperativ.				
VIII nedjelja	Modalni glagoli, perfekat, rečenični okvir.				
IX nedjelja	Aspekti svakodnevnog života u državama engleskog govornog područja.				
X nedjelja	Stručni tekstovi odnose se na buduće zanimanje studenta, stručni vokabular.				
XI nedjelja	Primjeri komercijalnih, stručnih tekstova iz prakse.				
XII nedjelja	Obrada teksta: djelovi tijela.				
XIII nedjelja	Obrada teksta: medicinska oprema, bolnica, zanimanja u medicini.				
XIV nedjelja	Obrada teksta: farmacija, ljekovito bilje.				
XV nedjelja	Obrada teksta: hrana, vitamini, nutricionizam, dijeta, kuhinja.				
Metode obrazovanja: predavanja, praktične vježbe, komunikacija, e-učenje.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 4,			u semestru: 60		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Evans V., Dooley J., Tran T. M.: Career Paths, Medical Book 1, udžbenik, Express Publishing, Berkshire, 2012.
2. Dragović R.: Engleski za zdravstvene radnike, udžbenik, Naučna knjiga, Beograd, 2014.
3. Momčinović V., Tanay V., Žurić-Havelka S.: Medical English, udžbenik, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 2008.
4. Murphy R.: English Grammar in Use, Cambridge University Press, Cambridge, 2008.
5. McCarthy M., O'Dell F.: English Vocabulary in Use, Cambridge University Press, Cambridge, 2006.

Dopunska literatura:

6. Hornby A. S.: Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English, Oxford University Press, Oxford, 2008.
7. MacLean J.: English in Basic Medical Science, Oxford University Press, Oxford, 2010.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Student će moći da primjeni usvojena znanja u cilju profesionalne komunikacije, kreira odgovarajuće pisane forme u skladu sa svojom profesionalnom komunikacijom i da koristi govorne obrasce prilagođene situaciji.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	40	-	-
kolokvijumi	20	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Irena Petrušić
Saradnik:	prof. primijenjenih studija dr Irena Petrušić

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

SPECIJALIZOVANI ENGLISKI JEZIK 2

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Specijalizovani engleski jezik 2					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-izb-03-d	izborni	druga	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: Specijalizovani engleski jezik 1					
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je savladavanje osobenosti engleskog jezika, učenje fraza i obrazaca neophodnih za komunikaciju na profesionalnom nivou i ovladavanje tehnikama pisanog i usmenog izražavanja u profesionalnoj komunikaciji.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja		Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.			
I nedjelja		Gramatika: komparacija pridjeva.			
II nedjelja		Gramatika: uzročno-posledične rečenice, uslovne rečenice, futur, preterit, konjunktiv.			
III nedjelja		Gramatika: glagoli kretanja, aktiv i pasiv.			
IV nedjelja		Gramatika: relativne rečenice.			
V nedjelja		Gramatika: glagoli sa prijedlozima, sufiksi i prefiksi za građenje pridjeva.			
VI nedjelja		Obrada teksta: aspekti svakodnevnog života u državama engleskog govornog područja: praznici, porodični život, obrazovanje.			
VII nedjelja		Obrada teksta: aspekti svakodnevnog života u državama engleskog govornog područja: život u gradu.			
VIII nedjelja		Gramatika: zavisne rečenice.			
IX nedjelja		Obrada teksta: gerijatrijski centar			
X nedjelja		Obrada teksta: stomatolog.			
XI nedjelja		Obrada teksta: mediji			
XII nedjelja		Obrada teksta: operacija.			
XIII nedjelja		Obrada teksta: čekaonica u zdravstvenoj ustanovi.			
XIV nedjelja		Obrada teksta: apoteka.			
XV nedjelja		Obrada teksta: porodilište, porođaj.			
Metode obrazovanja: predavanja, praktične vježbe, komunikacija, e-učenje.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 4			u semestru: 60		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokviji					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Evans V., Dooley J., Tran T. M.: Career Paths, Medical Book 1, udžbenik, Express Publishing, Berkshire, 2012.
2. Dragović R.: Engleski za zdravstvene radnike, udžbenik, Naučna knjiga, Beograd, 2014.
3. Momčinović V., Tanay V., Žurić-Havelka S.: Medical English, udžbenik, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 2008.
4. Murphy R.: English Grammar in Use, Cambridge University Press, Cambridge, 2008.
5. McCarthy M., O'Dell F.: English Vocabulary in Use, Cambridge University Press, Cambridge, 2006.

Dopunska literatura:

6. Hornby A. S.: Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English, Oxford University Press, Oxford, 2008.
7. MacLean J.: English in Basic Medical Science, Oxford University Press, Oxford, 2010.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Student će moći da primjeni usvojena znanja u cilju profesionalne komunikacije, kreira odgovarajuće pisane forme u skladu sa svojom profesionalnom komunikacijom i koristi govorne obrasce prilagođene situaciji.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	40	-	-
kolokvijumi	20	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Irena Petrušić
Saradnik:	prof. primijenjenih studija dr Irena Petrušić

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

SPORTSKA MEDICINA

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Sportska medicina					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-izb-03-b	izborni	druga	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja o specifičnosti etiologije, patogeneze, toka, prognoze, prevencije, liječenja povreda u sportu sa aspekta sportske medicine i medicinske rehabilitacije. Upoznavanje studenata sa osnovama fiziologije sporta i medicine sporta, kao i načinima funkcionisanja organa i organskih sistema u višem, promjenenom, režimu psihofizičkog napora.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja		Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.			
I nedjelja		Fizijatrijska dijagnostika, procjena, plan i program fizioterapije u okviru liječenja i rehabilitacije akutnih, endogenih, egzogenih povreda u sportu, mekih tkiva (kontuzije, distenzije, rupture mišićno-tetivnih tkiva i ligamentarno-kapsularnih lezija) i koštano-zglobnog sistema endogenih hroničnih sportskih povreda (sindromi prenaprezanja), postoperativni postupci u okviru sportske medicine (artroskopske intervencije i invazivne ortopedsko-hirurške intervencije).			
II nedjelja		Nervno-mišićna sinapsa. Medijatori i osnovni mehanizmi sinaptičkog prenošenja. Podjela mišića. Morfofiziološke karakteristike poprečnoprugastih mišića. Kontrakcija poprečnoprugastih mišića. Motorna jedinica. Tonus i termogeneza. Rad, snaga i zamor mišića.			
III nedjelja		Fizički aspekti čovjekovog rada (sila, snaga, rad). Glatki mišići. Osobine gasova. Ventilacija. Volumeni i kapaciteti pluća. Transport gasova do ćelija. Glavna i pomoćna disajna muskulatura. Intrapleuralni pritisak.			
IV nedjelja		Regulacija disanja. Vrste i tipovi disanja. Disanje u uslovima smanjenog i povećanog atmosferskog pritiska.			
V nedjelja		Krvna plazma. Eritrociti. Leukociti. Imunitet i imuna tijela. Trombociti. Zgrušavanje krvi i hemostaza. Krvne grupe. Transfuzija i transplantacija. Funkcionalna podjela krvotoka.			
VI nedjelja		Morfofunkcionalne karakteristike srčanog mišića. Hemodinamika srca. Sprovodni sistem srca. Sportsko srce. Registracija i analiza elektrokardiograma.			
VII nedjelja		Regulacija rada srčanog mišića. Razmena na nivou kapilara. Periferna cirkulacija. Puls: definicija, vrste i karakteristike. Krvotok u venama. Limfotok.			
VIII nedjelja		Neurohumoralni mehanizmi regulacije tonusa krvnih sudova. Gradivna i energetska uloga hranljivih materija, izvori energije u ljudskom organizmu. Anabolizam i katabolizam. Mineralne materije i vitamini. Metode proučavanja energetskog prometa, deponovanje energije.			

IX nedjelja	Respiratorni koeficijent. Superkompenzacija glikogena. Mliječna kiselina. Bazalni metabolizam. Energetski promet u opterećenju. Sastavljanje dnevnog prehranbenog obroka. Regulacija acido-bazne ravnoteže. Hemijski i fiziološki puferi. Regulacija glikemije. Regulacija nivoa kalcijuma u organizmu.		
X nedjelja	Regulacija metabolizma proteina (uticaj fizičke aktivnosti na anaboličke procese u organizmu). Membranski potencijal. Akcioni potencijal.		
XI nedjelja	Zakoni razdraženja. Neuron. Podjela sinapsi u CNS. Neuromedijatori. Refleksna funkcija. Bazalne ganglije i formiranje dinamičkog stereotipa.		
XII nedjelja	Mali mozak, vestibularni sistem, propriocepcija i uloga ravnoteže. Taktilna i toplotna recepcija. Viscerorecepcija. Recepcija mirisa i ukusa.		
XIII nedjelja	Recepcija bola. Hipotalamus. Limbičke strukture mozga. Kora velikog mozga. San. Učenje i pamćenje. Svijest. Energetski kapaciteti i njihovo mjerenje. „Steady state”.		
XIV nedjelja	Sportski trening i tipovi treninga. Teorija stresa, faze stresa, stresor. Uloga sporta i rekreacije po modernoj teoriji funkcionalnih sistema u prijemu i adaptaciji organizma na štetne efekte stresa.		
XV nedjelja	Pojava pretreniranosti i njena implikacija na funkcionalne sposobnosti sportista, pojava povreda. Hronobiologija i njen značaj u sportu.		
Metode obrazovanja: predavanja, vježbe, analiza slučaja, diskusija, e-učenje, klinička praksa.			
Opterećenje studenata:			
nedjeljno: 4		u semestru: 60	
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi			
Literatura: <i>Osnovna literatura:</i> 1. Grujić N.: Fiziologija sporta, udžbenik, Futura, Petrovaradin, 2010. 2. Pećina M. i sar.: Sportska medicina, udžbenik, Medicinski fakultet, Zagreb, 2013. 3. Banović D.: Povrede u sportu, udžbenik, Draslar partner, Beograd, 2006. 4. Barak O. i sar.: Praktikum iz fiziologije sporta, Futura, Petrovaradin, 2006. 5. Nikolić Ž.: Fizikalna terapija lokomotornog aparata, Zavod za izdavanje udžbenika i nastavnih sredstava, Beograd, 2012. 6. Pećina M.: Sindromi prenaprezanja sustava za kretanje, Globus, Zagreb, 2006. <i>Dopunska literatura:</i> 7. Costill D, Wilmore J.: Physiology of Sport and Exercise, Human Kinetics, Ravena Press, London, 2015.			
Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program): Nakon odslušanog kursa i položenog ispita, student je savladao opšte principe i pravila ponašanja u sportskoj laboratoriji, upoznat je sa osnovnim laboratorijskim procedurama funkcionalnih testiranja i poznaje vještine izvođenja laboratorijskih testova. Student je detaljno upoznat sa načinom uzimanja i pripreme krvi i mokraće i metodama osnovnih laboratorijskih analiza krvi i mokraće koje se koriste u sportsko-medicinskoj praksi. Takođe, student je savladao osnovne elektrofiziološke metode, stekao iskustvo izvođenja registracije, ume da prepozna osnovne registrovane parametre, samostalno izmjeri arterijski krvni pritisak, uradi auskultaciju srca, odredi disajne volumene i kapacitete potrošnje kiseonika i sl.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:			
predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	40	-	-
kolokvijumi	20	-	-
Ime i prezime nastavnika i saradnika:			

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Ivana Kaćanski
Saradnik:	saradnik u nastavi spec. primijenjene fizioterapije Zoran Tešić saradnik u nastavi struk. mast. med. sest. Vesna Bilafer
Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet: nema	
Napomena (ukoliko je potrebno): nema	

URGENTNA MEDICINA I ZDRAVSTVENA NJEGA U SLUČAJU VANREDNIH SITUACIJA

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta:					
Urgentna medicina i zdravstvena njega u slučaju vanrednih situacija					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-20	obavezan	treća	7	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	270
Studijski programi za koje se organizuje:					
osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima:					
Osnovi zdravstvene njega					
Ciljevi izučavanja predmeta:					
Studenti se upoznaju sa prehospitalnom i inicijalnom hospitalnom organizacijom i zbrinjavanjem urgentnih i kritičnih stanja u medicini, osnovnim i proširenim mjerama kardiopulmonalne reanimacije. Neophodno je studenta upoznati sa fazama utvrđivanja iznenadne smrti i zbrinjavanja, ne samo žrtve iznenadne smrti, već i onih koji ostaju u životu, kao i pozitivnog uticaja na prijatelje i porodicu. Ovladavanje vještinama za praktičnu primjenu stečenih znanja. Razvoj kritičnog mišljenja.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja		Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.			
I nedjelja		Principi urgentne medicine. Procjena vitalnih funkcija. Bol kao peti vitalni parametar. Procjena, održavanje i obezbjeđivanje vazdušnog puta. Vještačka ventilacija.			
II nedjelja		Akutni bol u grudima (evaluacija i zbrinjavanje). Akutni koronarni sindromi. Kardiogeni šok. Sinkopa.			
III nedjelja		Urgentna stanja u vaskularnoj medicini (disekcija, ruptura, akutne okluzije, duboka venska tromboza, embolije). Periarrestne aritmije (tahiaritmije, bradiaritmije).			
IV nedjelja		Hipertenzivna urgentna stanja. Akutni zastoj srca. Osnovne i proširene Mjere kardiopulmonalne reanimacije kod odraslih i djece.			
V nedjelja		Smrtni slučaj – faze utvrđivanja iznenadne smrti, komunikacija sa porodicom.			
VI nedjelja		Medikolegalni aspekti urgentne medicine. Akutna periferna arterijska ishemija.			
VII nedjelja		Akutno aktivno krvarenje. ipovolemijski šok. Volumenska resuscitacija. Anafilaktički šok. Respiratorna insuficijencija.			
VIII nedjelja		Akutna asfiksija (znaci prepoznavanja, inicijalno zbrinjavanje). Akutni bol u trbuhu (evaluacija, diferencijalna dijagnoza i inicijalno zbrinjavanje).			
IX nedjelja		Akutna intrakranijalna/spinalna kompresija. Akutna opstrukcija creva.			
X nedjelja		Akutna urinarna opstrukcija. Epilepsija i konvulzije. Delirijum i akutna konfuzna stanja.			
XI nedjelja		Akutna glavobolja. Ishemijski moždani udar. Tranzitorni ishemijski atak			
XII nedjelja		Subarahnoidna hemoragija. Povišena tjelesna temperatura kod djece. Dehidrirano dijete.			
XIII nedjelja		Trauma – teška izolovana i teška multipla.			
XIV nedjelja		Prehospitalni primarni pregled (ABCDE princip) i stabilizacija na mjestu povređivanja.			

XV nedjelja	Prehospitalno zbrinjavanje tokom transporta. Inicijalno hospitalno zbrinjavanje. Akutno trovanje.		
Metode obrazovanja: predavanja, vježbe, analiza slučaja, diskusija, e-učenje, klinička praksa.			
Opterećenje studenata:			
nedjeljno: 4		u semestru: 60	
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi			
Literatura: <i>Osnovna literatura:</i> - Kalezić N. i sar.: Inicijalni tretman urgentnih stanja u medicini, udžbenik, Medicinski fakultet, Beograd, 2016. - Lott C. i sar.: Advanced life support course manual, European resuscitation council, ERC guidelines, Brussel, 2015. <i>Dopunska literatura:</i> - Vučović D.: Urgentna medicina, udžbenik, udžbenik, Obeležja, Beograd, 2012. - Pavlović A.: Kardiopulmonalno cerebralna reanimacija, Obeležja, Beograd, 2014. - Newton C. R. H., Khare R. K.: Urgentna medicina, Besjeda, Banja Luka, 2007. - Biros M. H., Sterner S., Vogel E. C.: Handbook of Urgent Care Medicine, Hanley & Belfus, London, 2012. - Sherman S. C., Weber J. W., Schindlbeck M., Patwari R.: Clinical Emergency Medicine (Lange Medical Books), McGraw-Hill Education, London, 2014. - Shufeldt J., Resnick L., Davidoff T. Q.: Textbook of Urgent Care Medicine, Urgent Care Textbooks, Munchen, 2014. - Cline D. M., Ma O. J., Cydulka R. K., Meckler G. D., Thomas S. H., Handel D.: Emergency Medicine Manual, McGraw-Hill Education, London, 2012.			
Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program): Upoznavanje studenta sa prehospitalnim i inicijalnim hospitalnim zbrinjavanjem kritičnih i urgentnih stanja u medicini. Upoznavanje studenta sa grješcima koje se mogu desiti tokom zbrinjavanja u urgentnoj medicinskoj praksi. Obaveza lijevaka u slučaju nastupanja iznenadne smrti. Primjena medikamentata i sofisticiranih tehnologija u urgentnoj medicini i mogućnosti primjene u naučno-istraživačkom radu. Ovladavanje osnovnim i proširenim mjerama kardiopulmonalne reanimacije (odrasli i djeca), osnovnim i proširenim mjerama i procedurama u zbrinjavanju povređenih (odrasli i djeca). Ovladavanje vještinama sprovodi se na fantomima i pacijentima, kao i prezentacijama potencijalnih zdravstvenih slučajeva sa pitanjima, odgovorima i diskusijama.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:			
predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	40	-	-
kolokvijumi	20	-	-
Ime i prezime nastavnika i saradnika:			
Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Brane Gavrančić prof. primijenjenih studija dr Milana Mitrić Ašković, spec. radijacione onkologije		
Saradnik:	saradnik u nastavi mast. org. zdrav. nege Zlatko Ćirić prof. primijenjenih studija dr Brane Gavrančić		
Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet: nema			
Napomena (ukoliko je potrebno): nema			

VJEŠTINE POSLOVNE KOMUNIKACIJE

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Vještine poslovne komunikacije					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-izb-01-a	izborni	prva	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Student aktivnom participacijom u procesu učenja treba da ovlada znanjima iz oblasti komunikacija, u cilju sticanja komunikacione kompetentnosti i potrebnih vještina za profesionalni rad u njezi i liječenju starih osoba, organizacionoj i timskoj komunikaciji i sa socijalnim partnerima.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Opšti pojmovi, aspekti, vrste, djelovi komunikacije. Komunikaciona kompetentnost u profesionalnom radu. Prepreke u komunikaciji.				
II nedjelja	Specifičnosti komunikacije sa starim osobama. Značaj verbalne i neverbalne komunikacije sa starima.				
III nedjelja	Specifičnost primjene komunikacionih zdravstveno-vaspitnih metoda sa starima. Komunikacija i zdravstveno-vaspitno savjetovanje – suportativne metode.				
IV nedjelja	Uspostavljanje prvog kontakta i vođenje razgovora sa pacijentima. Specifičnosti u komunikacijama sa osobama sa čulno-opažajnim poremećajima.				
V nedjelja	Etika u komunikaciji. Politička i društvena korektnost u komunikacijama.				
VI nedjelja	Profesionalni identitet i komunikacija. Komunikacioni stilovi.				
VII nedjelja	Emocionalna komunikacija, empatija. Komunikacija u funkciji socijalne podrške.				
VIII nedjelja	Komunikacija i psihološki distress u njezi starih i u palijativnoj njezi. Terapijska i informativna komunikacija.				
IX nedjelja	Psihološko-socijalni aspekt komunikacije.				
X nedjelja	Komunikacija sa osobama pod stresom i u krizi. Komunikacija sa osobama umanjениh senzornih i govornih sposobnosti.				
XI nedjelja	Komunikacija sa porodicom starih osoba. Komunikacija u žalosti.				
XII nedjelja	Interpersonalna komunikacija. Timski rad i socijalni partneri.				
XIII nedjelja	Odnosi s javnošću organizacije u cilju postizanja međusobnog razumijevanja i ostvarivanja zajedničkih interesa.				
XIV nedjelja	Komunikacije u kriznim situacijama.				
XV nedjelja	Upravljanje konfliktima i njihovo rješavanje.				
Metode obrazovanja: predavanja, vježbe, rad u maloj grupi, metodičke vježbe, seminarski radovi, prezentacija pred grupom, metoda praktičnih aktivnosti studenta.					
Opterećenie studenata:					

nedjeljno: 4		u semestru: 60	
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi			
Literatura: <i>Osnovna literatura:</i> 1. Kekuš D.: Komunikacije u profesionalnoj praksi zdravstvenih radnika, udžbenik, Beograd, 2010. <i>Dopunska literatura:</i> 2. Kekuš D.: Modeli integrisanih komunikacija u zdravstvu, udžbenik, Fakultet organizacionih nauka, Beograd u, 2009. 3. Guffey M. E., Loewy D.: Business Communication: Process and Product, Cengage Learning, Boston, 2014. 4. Hugman B.: Healthcare Communication, Pharmaceutical Press, London, 2009.			
Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program): Na kraju kursa student treba da bude osposobljen za primjenu stečenih znanja iz komunikacionih vještina, da usvojena znanja i vještine praktično primjeni u okviru zdravstvene njege.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:			
predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	40	-	-
kolokvijumi	20	-	-
Ime i prezime nastavnika i saradnika:			
Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Srđan Stojanović prof. primijenjenih studija dr Darko Tadić		
Saradnik:	saradnik u nastavi spec. struk. med. sest. Dijana Kukuličić		
Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet: nema			
Napomena (ukoliko je potrebno): nema			

ZAVRŠNI RAD

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Završni rad					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-22	obavezan	treća	10	predavanja	0
				vježbe	0
				drugi oblici aktivne nastave	300
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: položeni svi predmeti I-III godine					
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je da se student osposobi da primjeni osnovna, teorijsko metodološka, naučno-stručna i stručno-aplikativna znanja i metode za rješavanje konkretnih problema u okviru izabrane teme Završnog rada. U okviru Završnog rada student, proučavajući dostupnu literaturu ili radom u zdravstvenoj ustanovi ili laboratoriji ili statističkom analizom podataka, izučava problem, njegovu strukturu i složenost i na osnovu sprovedenih analiza izvodi zaključke o mogućim načinima njegovog rješavanja. Takođe, student se obučava da napiše Završni rad, prezentuje ga u zadatom roku i diskutuje o radu sa stručnim licima.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
Tokom 300 časova	Završni rad predstavlja stručni ili istraživački rad studenta u kome se on upoznaje sa metodologijom istraživanja u svim oblastima od značaja za zdravstvo. Tema rada može biti eksperimentalna ili bibliografska. Nakon obavljenog istraživanja, student priprema Završni rad u formi koja sadrži sledeća poglavlja: Uvod, Teorijski dio, Metodologija rada, Rezultati i diskusija, Zaključak, Skraćenice (opciono), Prilozi (opciono), Literatura, Biografija kandidata, Ključna dokumentacijska informacija. Odbrana rada sastoji se od usmenog prezentovanja rada od strane studenta, postavljanja pitanja od strane članova komisije i odgovora studenta na postavljena pitanja.				
Metode obrazovanja: Tokom izrade Završnog rada, mentor daje neophodna uputstva studentu, upućuje ga na određenu literaturu, pomaže pri izboru metoda istraživanja, tokom analize i obrade dobijenih rezultata, pri izvođenju pravilnih zaključaka i dr. U okviru ovog djela Završnog rada student obavlja dodatne konsultacije sa mentorom, a po potrebi i sa drugim nastavnicima koji se bave problematikom iz oblasti teme Završnog rada. Ako se medicinski rad radi u zdravstvenoj ustanovi, potrebna je saglasnost medicinske ustanove.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 20 (formalno)			u semestru: 300		
Obaveze studenata u toku nastave: Konsultacije sa mentorom, e-pretraga literature, pisanje rada					
Literatura: Po dogovoru sa mentorom					

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Student je osposobljen da na osnovu stečenih znanja i vještina tokom studiranja uradi rad u zdravstvenoj ustanovi ili laboratoriji ili bibliografski sakupi stručnu literaturu, napiše rad i prezentuje ga pred kompetentnom komisijom.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
izrada rada u pisanom obliku	20	odgovori na pitanja 3 člana Komisije za odbranu Završnog rada tokom same odbrane rada	30 (3 x 10 od tri člana)
materija rada	30	-	-
prezentovanje rada tokom odbrane	20	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	mentor
------------	--------

Saradnik:	mentor
-----------	--------

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

ZDRAV STIL ŽIVOTA I SOCIOLOGIJA ZDRAVLJA I BOLESTI

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Zdrav stil života i sociologija zdravlja i bolesti					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-14	obavezan	druga	6	predavanja	15
				vježbe	15
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je upoznavanje studenta sa aktuelnim konceptom na području sociologije zdravlja i bolesti, interdisciplinarnog pristupa i razumijevanja zdravlja i bolesti, sticanja kritičkog stava prema određenim načinima života koji utiču na odnos zdravlja i mogućnosti bolesti, značaja prevencije, društvenih, nacionalnih i ekonomskih posljedica bolesti, kao i na području uticaja visokih tehnologija na zdravlje i bolest.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Pojam zdravog stila života.				
II nedjelja	Stanje duha, optimizam, održanje samopouzdanja, pozitivan stav, razlikovanje svakodnevnih izazova od svakodnevnog raspoloženja				
III nedjelja	Mentalna higijena.				
IV nedjelja	Psihološke, radne, sociološke, ekonomske posljedice bolesti.				
V nedjelja	Uticaj visokih tehnologija na sociologiju zdravlja i bolesti i pojavu novih vrsta oboljenja (kompjuteri, mobilni telefoni, televizor...)				
VI nedjelja	Uticaj stresa, posla, svakodnevnih događanja. Burn out sindrom.				
VII nedjelja	Zdrava ishrana, rekreacija, sport.				
VIII nedjelja	Kulturni sadržaji, hobi, održavanje kontakata.				
IX nedjelja	Time break (sadržajan odmor, promena destinacije...)				
X nedjelja	Politika i svakodnevni život.				
XI nedjelja	Doprinos zajednici (Crveni krst, humanitarne akcije, pomoć drugima...)				
XII nedjelja	Dilema: hitno-bitno.				
XIII nedjelja	Vještina pravljenja izbora.				
XIV nedjelja	Vještine komunikacije, veštine slušanja, veštine pregovaranja..				
XV nedjelja	Emocionalna inteligencija.				
Metode obrazovanja: predavanja, vježbe, analiza slučaja, diskusija, e-učenje.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 2			u semestru: 30		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Grujić V., Martinov Cvejin M., Legetić B.: Socijalna medicina, udžbenik, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2011.

Dopunska literatura:

2. Ule M.: Socijalni aspekti moderne medicine, udžbenik, Aristej, Šentilj, 2013.
3. Grujić V., Martinov Cvejin M., Legetić B.: Ekonomika zdravstva, udžbenik, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2013.
4. Nettleton S.: The sociology of Health and Illness, Polity Press, Cambridge, 2006.
5. Weitz R.: The Sociology of Health, Illness, and Health Care: A Critical Approach, Cengage Learning, London, 2006.
6. White K.: An Introduction to the Sociology of Health and Illness, Sage Publications, London, 2012.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Nakon odslušanog kursa i položenog ispita, student je upoznat sa aktuelnim konceptom na području sociologije zdravlja i bolesti, interdisciplinarnog pristupa i razumijevanja zdravlja i bolesti, sticanja kritičkog stava prema određenim načinima života koji utiču na odnos zdravlja i mogućnost bolesti i značaja prevencije. Posebno, student razumije društvene, nacionalne i ekonomske posljedice potencijalnog zdravlja i bolesti ljudi.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	40
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	20	-	-
kolokvijumi	30	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Slađana Šimon
Saradnik:	saradnik u nastavi struk. mast. med. sest. Jelena Kovačev

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

ZDRAVSTVENA NJEGA U JEDINICI INTENZIVNE NJEGE

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Zdravstvena nega u jedinici intenzivne nega					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-izb-06-a	izborni	treća	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena nega					
Uslovljenost drugim predmetima: Osnovi zdravstvene nega					
Ciljevi izučavanja predmeta: Osnovni ciljevi su usvajanje aktuelnih teorijskih i praktičnih (spretnost, snalažljivost) stručnih znanja iz oblasti intenzivne zdravstvene nega kritično oboljelog/povređenog pacijenta i osposobljavanje da se stečena znanja primjene, kako u profesionalnom tako i u istraživačkom radu. Razvoj kritičkog mišljenja, samostalnosti u sprovođenju zdravstvene nega, sprovođenju pojedinih dijagnostičkih i terapijskih procedura i razvoj sposobnosti za timski rad.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Vazdušni put, procjena, održavanje, obezbjeđivanje.				
II nedjelja	Disanje, procjena adekvatnosti, ventilatorna potpora.				
III nedjelja	Cirkulacija, procjena adekvatnosti, cirkulatorna potpora.				
IV nedjelja	Numerički sistemi za procjenu stanja kritično oboljelog/povređenog.				
V nedjelja	Kardiocirkulatorni zastoj. Postreanimaciona bolest.				
VI nedjelja	Moždana smrt. Intenzivna zdravstvena nega pacijenata sa akutnim cirkulatornim poremećajima: kardiogeni, cirkularni, celularni šok.				
VII nedjelja	Intenzivna zdravstvena nega bolesnika sa akutnim poremećajima respiratornog sistema: akutna asfiksija.				
VIII nedjelja	Intenzivna zdravstvena nega bolesnika sa akutnim poremećajima kardijalne funkcije.				
IX nedjelja	Intenzivna zdravstvena nega bolesnika sa poremećajima centralnog nervnog sistema: komatozna stanja.				
X nedjelja	Intenzivna zdravstvena nega akutno intoksiciranih pacijenata.				
XI nedjelja	Intenzivna zdravstvena nega traumatizovanih pacijenata.				
XII nedjelja	Intenzivna zdravstvena nega opečenih pacijenata.				
XIII nedjelja	Specifičnosti intenzivne zdravstvene nega u pedijatriji.				
XIV nedjelja	Intenzivna zdravstvena nega bolesnika nakon transplantacije.				
XV nedjelja	Rana rehabilitacija u jedinici intenzivne terpije.				
Metode obrazovanja: predavanja, praktične vježbe, analiza slučajeva iz prakse, diskusija, e-učenje, klinička praksa.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 4			u semestru: 60		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Pavlović A.: Kardiopulmonalna reanimacija, Obeležja, 2007.

Dopunska literatura:

2. Spasojević I., Zdravstvena njega u jedinici intenzivne njege, interne skripte, 2019.
3. Woodrow P.: Intensive Care Nursing: A Framework for Practice, Routledge, London, 2018.
4. Morton P. G., Fontaine D. K.: Critical Care Nursing: A Holistic Approach, Wolters Kluwer, Dublin, 2008.
5. Smith -Gabai H.: Occupational Therapy in Acute Care, AOTA Press, Maryland, 2011.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Student će znati da opiše klinička stanja u kojima je potrebno sprovesti multidisciplinarnu njegu i kako njegovati bolesnika u određenim kliničkim stanjima.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	30
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	40	-	-
kolokvijumi	20	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Brane Gavrančić
Saradnik:	saradnik u nastavi mast. org. zdrav. nege, Zlatko Ćirić saradnik u nastavi struk. med. sest. Mina Vučković

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

ZDRAVSTVENI SISTEMI U EU

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Zdravstveni sistemi u EU					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-mod-02-b	obavezan	treća	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Prepoznati značaj osoblja za organizaciju, razumijeti proces razvoja kadrova za obavljanje zadataka spram zahtjeva radnog mjesta, prepoznati značaj doživotnog učenja i način prenosa novih znanja osoblju.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Nadležnost modjela.				
II nedjelja	Portfolio.				
III nedjelja	Planiranje ljudskih resursa – strategija, model, potrebe, unutrašnje regrutovanje ljudskih resursa.				
IV nedjelja	Zapošljavanje izvan preduzeća.				
V nedjelja	Planiranje karijere.				
VI nedjelja	Sticanje novih kadrova. Izbor osoblja, metode selekcije. Izbor osoblja za upravljanje.				
VII nedjelja	Politika zapošljavanja i mobilnost u EU.				
VIII nedjelja	Upravljanje znanjem: značaj znanja u društvu, oblici i proširenje znanja u organizaciji.				
IX nedjelja	Proces sticanja, korišćenje, prenos i očuvanje znanja u organizaciji.				
X nedjelja	Mjerenje i procjena intelektualnih sredstava.				
XI nedjelja	Organizacija koja uči. Motivacija za obrazovanje.				
XII nedjelja	Kvalitet i efikasnost obrazovanja.				
XIII nedjelja	Propisi EU koji štite i promovišu javno zdravlje.				
XIV nedjelja	Primjeri različitih načina organizacije sistema zdravstvene zaštite u evropskim državama (Belgija, Nemačka, Švajcarska).				
XV nedjelja	Lokalne vlasti i upravljanje lokalnim problemima zdravstva.				
Metode obrazovanja: predavanja, praktična nastava, analiza slučaja, e-učenje.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 4			u semestru: 60		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Gerlič I.: Savremene informacione tehnologije u obrazovanju, udžbenik, Nacionalna izdavačka kuća Slovenija, Ljubljana, 2010.

Dopunska literatura:

2. Simić S. i sar.: Socijalna medicina, udžbenik, Medicinski fakultet, Beograd, 2012.
3. Mossialos E., Permanand G., Baeten R., Herve T.: Health systems governance in Europe: the role of European Union law and policy, Cambridge University Press, 2010.
4. Aspalter C.: Health Care Systems in Europe and Asia, Routledge, London, 2015.
5. De Gooijer W.: Aspalter C.: Trends in EU Health Care Systems, Springer, Munchen, 2006.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Student je svjestan i shvata značaj ljudskog kapitala za uspješno i efikasno funkcionisanje organizacije.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	40
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	20	-	-
kolokvijumi	30	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik: prof. primijenjenih studija dr Slađana Šimon

Saradnik: prof. primijenjenih studija dr Slađana Šimon

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema

ZDRAVSTVENO I SOCIJALNO ZAKONODAVSTVO

Tabela S.2.6.-04 Forma za pripremu informacionih lista predmeta					
Naziv predmeta: Zdravstveno i socijalno zakonodavstvo					
Šifra predmeta	Status predmeta	Godina	Broj ECTS	Fond časova	
znj-mod-01-b	obavezan	treća	5	predavanja	30
				vježbe	30
				drugi oblici aktivne nastave	0
				stručna praksa	0
Studijski programi za koje se organizuje: osnovne primijenjene studije Zdravstvena njega					
Uslovljenost drugim predmetima: nema					
Ciljevi izučavanja predmeta: Usvajanje osnovnih pravnih pojmova u oblasti zdravstvenog zakonodavstva. Upoznavanje studenta sa pravnim aspektima zdravstvene njega uz razvijanje profesionalne svijesti, odgovornosti i humanosti.					
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:					
Pripremna nedjelja	Upoznavanje sa predmetom, planom rada i načinom provjere stečenih znanja.				
I nedjelja	Zakon o zdravstvenoj zaštiti - osnovne odredbe vezane za prava na zdravstvenu zaštitu, učesnike u zdravstvenoj zaštiti, zdravstvenu djelatnost, sistem zdravstvene zaštite i finansiranje zdravstvene zaštite.				
II nedjelja	Načela zdravstvene zaštite.				
III nedjelja	Zakon o zdravstvenom osiguranju.				
IV nedjelja	Zakon o socijalnoj zaštiti.				
V nedjelja	Pravilnik o bližim uslovima za obavljanje zdravstvene djelatnosti.				
VI nedjelja	Pravilnik o načinu unutrašnje organizacije zdravstvenih ustanova. Prava pacijenata.				
VII nedjelja	Zakonska regulativa u zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti.				
VIII nedjelja	Pravni aspekti sestrinske profesije.				
IX nedjelja	Elementi nacrtu zakona o sestrinstvu.				
X nedjelja	Zakon o Komorama, sticanje, obnavljanje i oduzimanje licence zdravstvenim radnicima.				
XI nedjelja	Pravni aspekti kontinuirane medicinske edukacije.				
XII nedjelja	Pravilnik o pokazateljima kvaliteta zdravstvene zaštite.				
XIII nedjelja	Pravni aspekti stručnog nadzora i procesa (re)akreditacije zdravstvenih ustanova.				
XIV nedjelja	Pravni aspekti bezbjednosti i zdravlja na radu.				
XV nedjelja	Specifičnosti zdravstvenog i socijalnog zakonodavstva koja se odnose na oblast zdravstvene njega sa aspekta pacijenta, medicinske sestre, zdravstvene ustanove, države i društva.				
Metode obrazovanja: predavanja, radionice, analiza slučajeva iz prakse, učenje zasnovano na problemu, e-učenje.					
Opterećenje studenata:					
nedjeljno: 4			u semestru: 60		
Obaveze studenata u toku nastave: aktivna nastava, e-pretraga literature, kolokvijumi					

Literatura:*Osnovna literatura:*

1. Aktuelni zakoni i podzakonska akta Republike Crne Gore iz oblasti zdravstva.
2. Grujić V., Martinov Cvejin M., Legetić B.: Socijalna medicina, udžbenik, Medicinski fakultet, Nov i Sad, 2014.

Dopunska literatura:

3. Fregmen B. F.: Medical Law and Ethics, Prentice Hall, New Jersey, 2011.
4. Herring J.: Medical Law and Ethics, Oxford University Press, Oxford, 2020.

Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):

Nakon odslušanog predavanja i položenog ispita student će znati da definiše osnovne pojmove zdravstvenog zakonodavstva, da nabroji osnovne aspekte zakona o zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti i osnovne pravne aspekte zdravstvene njege, da objasni način organizovanja Komore zdravstvenih radnika, ali i nabroji postupke sticanja, obnavljanja i oduzimanja licence zdravstvenim radnicima. Takođe, student će biti sposoban da identifikuje pokazatelje kvaliteta zdravstvene zaštite i da razumije i objasni prava i odgovornosti zdravstvenih radnika.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

predispitne obaveze	poeni	ispit	poeni
prisustvo predavanjima	3	ispit	40
aktivnost	7	-	-
projektni/seminarski rad	0	-	-
vježbe/stručna praksa	20	-	-
kolokvijumi	30	-	-

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Nastavnik:	prof. primijenjenih studija dr Slađana Šimon
Saradnik:	prof. primijenjenih studija dr Slađana Šimon saradnik u nastavi struk. med. sest. Katarina Pešić

Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:

nema

Napomena (ukoliko je potrebno):

nema